Ազգ
Azg

10 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2004 ՈՒՐԲԱԹ 222 (3153)

Դոլարի արժեզրկումը կանգ առավ

Երեկ ամբողջ օրվա ընթացքում եւ երեկոյան Երեւանի փոխանակման կետերում 1 դոլարի դիմաց տալիս էին 465 դրամ, վաճառում՝ 471-ով: Արդեն 1 օրից ավելի է, որ դոլարը մնում է կայուն: «Հայկական Ոսկե սրիթում»՝ Տիգրան Մեծի պողոտայի եւ Կասյան փողոցի արժույթի փոխանակման կետերում, երեկ եվրոն գնվում էր 626, վաճառվում՝ 630 դրամով, ռուսական 1 ռուբլին՝ համապատասխանաբար 16,3 եւ 16,5:

Նյու Յորքում երեկ դոլարը եվրոյի նկատմամբ արժեւորվել է 0,3 տոկոսով եւ կազմել 1.3297: Դոլարը արժեւորվել է նաեւ անգլիական ֆունտ ստեռլինգի նկատմամբ 0,6 տոկոսով, շվեյցարական ֆրանկի նկատմամբ՝ 0,4, ճապոնական իենի նկատմամբ՝ 0,6 տոկոսով: Այս տվյալները հաղորդում է Ռոյթեր գործակալությունը:

Եվրոպոսու երկրները, ըստ BBC-ի, մտահոգված են, որ թույլ դոլարը կարող է հարվածել այդ երկրների արտահանմանը: Այս տարվա սեպտեմբերից սկսվեց եվրոյի նկատմամբ դոլարի սրընթաց անկումը ասիական շուկաներում՝ հասնելով ռեկորդային ցածր մակարդակի. երեքշաբթի օրը 1 եվրոն վաճառվում էր 1,3470 դոլարով:

ՏԱԳՆԱՊՈՒՄ ԵՆ ՄՏԱՎՈՐԱԿԱՆՆԵՐԸ

«Փակուղի, որի հեռանկարագույրի վրա նկարված է միայն խավար»

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

«Վերջին տարիներին տասնյակ նախագծեր, փաստաթղթեր ենք ներկայացրել համապատասխան մարմիններ, արդյունքը եղել է կատարյալ անտարբերությունը, լռությունը, եթե չասեմ արհամարհանքը: Սակայն մենք դեռ չենք կորցրել մեր բոլոր ակնկալությունները ու սպասումները: Մշակույթի, գիտության, ուսման հարցերը, ցավոք, տեղ չեն գտել ոչ նախկին սահմանադրության, ոչ էլ ներկայումս մշակվող տարբերակների մեջ:

Մեզ տանում են մի փակուղի, որի հեռանկարագույրի վրա նկարված է միայն խավար, մենք չունենք ոչ ներկա, ոչ առավել եւս ապագա: Ժամանակները փոխվել են, այլ երկրներում կատարվում են այլեւայլ գործողություններ, փառք աստծո, մենք դեռեւս ուկրաինական, աբխազական վայրիվերումներից հեռու ենք: Սակայն բոլորիս հուզում է այն վտանգը, որ կախված է հետխորհրդային բոլոր ժողովուրդների գլխին: Դա մասնատվածությունն է, հակադրումը մեկը մյուսին եւ ի վերջո ժողովրդական կամքի ու հանրային մտածողության անդամալուծումը»: Մշակույթի աջակցման եւ ռազմավարության հայկական կենտրոնի համանախագահ, թարգմանիչ, հրապարակախոս Արմեն Հովհաննիսյանի այս խոսքերը երեկ հնչեցին ԳԱ ակադեմիայի նախագահության դահլիճում, ուր տեղի ունեցավ մշակույթի կենսագործունեության, պաշտպանվածության, անվտանգության եւ զարգացման հիմնահարցերին նվիրված համաժողովը՝ Հայաստանի ստեղծագործական միությունների, գիտությունների ազգային ակադեմիայի եւ հիշյալ կենտրոնի նախաձեռնությամբ:

Տես էջ 3

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Օսկանյան-Մամեդյարով հանդիպում Բրյուսելում

Հայաստանի եւ Ադրբեջանի արտգործնախարարները երեկ հանդիպել են Բրյուսելում: ՀՀ ԱԳՆ մամուլի եւ տեղեկատվության վարչությունը տեղեկացնում է, որ Վարդան Օսկանյանը եւ Էլմար Մամեդյարովը մտքեր են փոխանակել ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման առկա փուլում ծագած որոշ հարցերի շուրջ: Հանդիպումը տեղի է ունեցել ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահների մասնակցությամբ: Արտգործնախարարները ծրագրում են վերսկսել այսպես կոչված «Պրահայի հանդիպումները»: Այս տարվա ընթացքում Օսկանյանն ու Մամեդյարովը հանդիպել են 6 անգամ: Դեկտեմբերի 5-ին նրանք մտքեր էին փոխանակել Սոֆիայում ԵԱՀԿ արտգործնախարարների տարեկան հանդիպման շրջանակներում:

Երեկ Հայաստանի արտգործնախարարը ելույթ է ունեցել Եվրատլանտյան գործակցության խորհրդի արտգործնախարարների տարեկան հանդիպմանը: Օսկանյանը հանդիպումներ է ունեցել նաեւ Հարավային Կովկասում ԵՄ հատուկ ներկայացուցիչ Հեյկի Տալվիտիեի, Կովկասում եւ Միջին Ասիայում ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղարի հատուկ ներկայացուցիչ Ռոբերտ Սիմոնսի հետ:

ԱՄՆ-ը եւ Հայաստանը պաշտոնապես աջակցում են Լեռնային Ղարաբաղին

Գրում է Բաքվի «Ենի զաման» օրաթերթը

ԱՄՆ դեսպանատուն Քոլին Փաուելը, որը մոտակա ամիսներին հեռանալու է իր պաշտոնից, նամակ է հղել Իլհամ Ալիեւին եւ նշել, որ Վաշինգտոնն օգնելու է Ադրբեջանին, որպեսզի նա անդամակցի Արեւմտյան համաշխարհային կազմակերպությանը: Բաքվի «Ենի զաման» օրաթերթն ուշադրություն է դարձնում Փաուելի նամակի այն հատվածին, որում ասվում է, որ «Վրաստանի եւ Մոլդովայի ապստամբ շրջաններում, ինչպես նաեւ Լեռնային Ղարաբաղում հակամարտությունները շարունակում են մնալ սառեցված, սառը պատերազմից 15 տարի անց»:

«Ուշագրավ է, որ ԱՄՆ պետքարտուղարի հայտարարությունում Լեռնային Ղարաբաղը հիշատակվում է իր անվամբ, այլ ոչ թե որպես Ադրբեջանի մաս, ի տարբերություն Վրաստանի եւ Մոլդովայի «ապստամբ շրջանների»: Նպատակաուղղված է Փաուելն անուղղակիորեն հասկացնել, որ ԱՄՆ-ը փաստացի ճանաչել է «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը»: Ի դեպ, մեզ համար սա նորություն չէ: Պարզապես մինչեւ այսօր յանկիներն ամեն կերպ երկերեսություն էին անում՝ թաքցնելով այդ փաստը», գրում է «Ենի զամանը»:

Թերթը հիշեցնում է, որ դեռ մի քանի տարի առաջ ԱՄՆ զարգացման գործակալությունն օժանդակում էր Լեռնային Ղարաբաղին: Բացի այդ, ԱՄՆ-ը բյուջեի առանձին տողով ֆինանսական օգնություն է տրամադրում Լեռնային Ղարաբաղի կառավարությանը: «Այսպիսով, արդեն առնվազն 8 տարի՝ սկսած 1997 թ., ԱՄՆ-ը եւ Հայաստանը միակ երկրներն են, որոնք պաշտոնապես աջակցում են Լեռնային Ղարաբաղի «կառավարությանը»: Այլ կերպ, ինչպես հասկանալ այս ամենը, եթե ոչ «ԼՂՀ» փաստացի ճանաչում», գրում է «Ենի զամանը»:

ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանը ցանկանում է մեկնել Հասարակածային Գվինեա

ԵՐԵՎԱՆ, 9 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանը դիմել է «Միջազգային ներում» (Amnesty International) կազմակերպությանը եւ ստացել համաձայնություն՝ Հասարակածային Գվինեա այցելությանն աջակցելու եւ այնտեղի մարմինների հետ հանդիպումներ կազմակերպելու, որոնք կարող են ազդել հայ օդաչուների նկատմամբ կիրառվող գործընթացների վրա: Այդ մասին այսօր լրագրողների հետ հանդիպման ընթացքում նշեց ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպան Լարիսա Ալավերդյանը՝ ավելացնելով, որ կազմակերպությունն պատրաստ է՝ միավորել ջանքերը եւ ներումը ծառայեցնել հայ օդաչուների պահման պայմանների բարելավման ուղղությամբ:

ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանը դիմել է նաեւ Հռոմի պապին՝ առաջիկայում վերջինի եւ Հասարակածային Գվինեայի նախագահի հանդիպման կապակցությամբ, որպեսզի բարձրացվի մարդասիրական նորմերի պահպանման խնդիրը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Այս տարի եղեւնիներ չեն հատվի

«Այս տարի եղեւնիներ կհատվե՞ն», հարցին գյուղատնտեսության նախարար Դավիթ Լոքյանը պատասխանեց. «Ոչ, միանշանակ ոչ: Անտառտնտեսությունը, ՀՀ ոստիկանությունը, բնապահպանության նախարարությունը, գյուղատնտեսության նախարարությունը մաքսային պետական կոմիտեն, Երեւանի քաղաքապետարանը ստեղծել են համատեղ խմբեր, որպեսզի կոշտ վերահսկողություն սահմանեն, որպեսզի այս տարի եղեւնիների հատում չլինի: Իսկ մաքսային պետական կոմիտեն թույլ կտա դրսից եղեւնիների ներկրումն ավելի մեղմ ռեժիմով»: Սակայն դեռ բարդություններ կան Երեւանի քաղաքապետարանին հասկացվելիք Հանրապետության հրապարակի գլխավոր եղեւնու համար 1700 ճյուղեր (Գորիսի անտառ տնտեսությունից) բերելու հարցում: Քաղաքապետարանը հայտ էր ներկայացրել 3500 ճյուղի համար, բայց կհատվի միայն 1700 ճյուղ տարբեր չափերի, ըստ գլխավոր տոնածառի նախագծի:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Գլխավոր տոնածառն էլ կարելի է արհեստական ճյուղերից հավաքել

Ամանորի շեմին ամեն տարի կրկնվող եղեւնիների կոտորածը, համապատասխան օղակների հավաստիացումներով, այս տարի չի լինի: Սակայն հանրապետության գլխավոր տոնածառը հավաքվելու է բնական եղեւնիների ճյուղերից: Այդ նպատակով ամեն տարի մեծ քանակությամբ եղեւնիներ են հատվում: Կարծում ենք, բոլորովին էլ դժվար չէ արհեստական ճյուղեր պատվիրել եւ ամեն տարի գլխավոր տոնածառը դրանցով հավաքել: Սրանով Երեւանի քաղաքապետարանը կազատվի ամեն տարի ճյուղեր բերելու հոգսից: Եթե նույնիսկ գլխավոր տոնածառի համար ընդամենը ճյուղեր կտրվեն, ինչը կասկածելի է, դարձյալ բնությանը մեծ վնաս է հասցվում: Բացի այդ, կա նաեւ հարցի հոգեբանական կողմը՝ Ամանորին բոլորին ուրախացնող տոնածառի ճյուղերը մի քանի օրից թափվում են:

Ա. Ա.

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին «խոսեցնելու» անհաջող փորձ

ՀՀՇ-ն նորի՞ց է պառակտվում ու կուսակցությունից դուրս մղում «արարքցյանականներին»

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Հայաստանի առաջին նախագահը 5 ժամ ուշացումով միացավ ՀՀՇ 14-րդ համագումարին: Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի մուտքը կառավարության նիստերի դահլիճ ակնհայտ ոգեւորություն պատճառեց համագումարի մասնակիցներին: Իմ տպավորությամբ, Տեր-Պետրոսյանի երեկվա ուշացումը բեմականացված էր: Մեկ այլ տպավորությամբ, թվում է, ՀՀՇ-ն գոյատեւում է հենց Տեր-Պետրոսյանով, ավելի ճիշտ՝ վերջինիս վերադարձի հույսով: Անկասկած երեկվա մասսան հայ ժողովրդի այն հատվածն է, որը պատրաստ է խնդրել առաջին նախագահի վերադարձը:

Տեր-Պետրոսյանը առաջին շարքում տեղ զբաղեցնելուց առաջ շրջվեց դեպի ՀՀՇ-ականները, ձեռքի շարժումով ողջունեց նրանց, ձեռքով բարեւեց առաջադիմական-ազատական Հովհաննես Հովհաննիսյանին, ապա տեղավորվեց Սամվել Գեւորգյանի կողքին: Նրա հետեւի շարքում նստարանին տեղավորված քաղաքական գործիչները ակնհայտորեն իրենց լավ էին զգում: Իրավամբ, յուրաքանչյուր քաղաքական գործչի կյանքում կարող են լինել պատմական պահեր:

Տես էջ 3

«Եթե հանրապետականին չհաջողվի էլ իր տեսակետն անցկացնել, ոչ մեկին չի հաջողվի այլ տեսակետ անցկացնել»

Կարծում է Գալուստ Սահակյանը

ԱԺ խումբ-խմբակցությունների ներկայացուցիչները երեկ այս նստաշրջանի վերջին ճեպազրույցները տվին:

Մինչ փոխանակման կետերում դոլարն օր-օրի անկում է ապրում, դոլարային փոխարժեքով հաշվարկված մեր բյուջեի մասին խորհրդարանականները շարունակում էին կանխատեսումներ անել լավատեսական կամ ուղիղ հակառակ երեսադրումներով:

«2005 թվականի բյուջետային հնարավորությունները բավական ավելացել են, կարծում եմ, որ կլինի կուլմինացիոն բյուջե եւ արագ զարգացում կապահովի: Դա վերաբերում է հատկապես բյուջեի վարկային մասին, 2005 թվականին մենք բյուջեում բավական լուրջ վարկային բաժին կգրանցենք:

Այս տարիների ամը նպաստել է, որ մենք խոսենք աշխատավարձերի բարձրացման մասին: Պիտի հիշենք, որ ուսուցչի դրույքաչափը 3 հզ. դրամից հասել է 50 հզ. դրամի:

Այս բյուջեով մենք առաջին անգամ հնարավորություն պիտի ունենանք լուծելու միջհամայնքային ճանապարհների խնդիրները, կարծում եմ, որ այն հնարավորություն կտա բարձրացնել նաեւ թոշակները: Կարծիքներ կան, որ հնարավոր է նաեւ 65 տարեկան անձանց բուժումն անվճար դարձնել», երեկ ԱԺ խորհրդարանական ճեպազրույցների ժամին ասաց Հանրապետական խմբակցության ղեկավար Գալուստ Սահակյանը:

ՀՅԴ խմբակցության ղեկավար Լեւոն Մկրտչյանը եւս փորձում է փաստարկել 2005 թվականի բյուջեի առավելությունները. «2005 թվականի բյուջեն ցույց է տալիս, որ սոցիալ-տնտեսական ոլորտի վերաբերյալ հուշագրի նախատեսումները խիստ ընթանում են գրաֆիկային, ժամանակացույցի ձեւով»:

Միանգամայն հակառակ բեւեռից ու հակառակ տեսանկյունով է ընդդիմությունը մոտենում ու գնահատում գալիք բյուջեն. «Բյուջեի դեֆիցիտը կազմում է 100 մլն դոլար, որի 87,6 տոկոսը փակվում է արտաքին պարտքերի հաշվին: Այսինքն, այսպես կոչված սոցիալական կոչված բյուջեն ռիսկային է, եւ սոցիալական խնդիրների լուծումը մեծ ռիսկի տակ է: Ինչ վերաբերում է աշխատավարձերին, ապա 10 հզ. ուսուցիչներ կրճատվում են եւ հայտարարվում է, որ ուսուցիչների աշխատավարձը բարձրանում է, նպաստները դարձվում են 12 հզ. դրամ, եւ դա գների 30 տոկոս բարձրացումների թանկացումների եւ դոլարի անկման պայմաններում»:

Համամասնակա՞նը, թե՞ մեծամասնականը

«Ազգի» հարցադրմամբ անդրադառնալով համամասնական-մեծամասնական հարաբերակցության չլուծվող հանգույցին, Գալուստ Սահակյանը համոզվածություն արտահայտեց, որ «այս խնդրում վճռական դեր ունեցող Հանրապետականը կփորձի իր տեսակետն անցկացնել խորհրդարանում: Կարծում եմ, եթե նույնիսկ չհաջողվի էլ, ուրեմն ոչ մեկին չի հաջողվի այլ տեսակետ անցկացնել»:

Խմբակցության ղեկավարի տեղեկացմամբ, այսօր պառլամենտում քննարկման ենթակա հարաբերակցությունների վերջին տարբերակները 60-40 եւ 70-30 են:

ՀՅԴ խմբակցության ղեկավար Լեւոն Մկրտչյանը կարծում է, որ առաջիկայում ընտրական մշակույթի ձեւավորման համար առաջին լուրջ քայլը լինելու է մեծամասնական տարածքների խոշորացումը: Դա նախ եւ առաջ կվերացնի մեր երկրի «ֆեոդալական մասնատվածությունը»: Ընդգրկումներով չափազանց փոքրածավալ ընտրատարածքների կրճատումը (դրանք այսօր 56-ն են) հնարավորություն կտա պատգամավորին հանդես գալու ավելի լուրջ ու խորքային պրոբլեմների արծարծմամբ, եւ ոչ թե մանր խնդիրների մասնակի բավարարման ճանապարհով ձայների առուվաճառքով:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Մասամբ բավարարվեց Գրիգոր Նաջարյանի բողոքը

Վերջին օրերին «Ազգի» ընթերցողներին ներկայացրել ենք բարերար Գրիգոր Նաջարյանի հետ կապված դատական գործի ընթացքը (տե՛ս «Ազգ», դեկտեմբերի 4, դեկտեմբերի 12): Երեկ Երեւանի Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանում շարունակվեց երկու օր առաջ ընդմիջված դատական նիստը: Գրիգոր Նաջարյանի ներկայացուցիչ Հրայր Ղուկասյանը շարունակեց իր հարցերը գլխավոր դատախազության քննչական խմբի ներկայացուցչին: Հիշեցնենք, որ դիմող կողմը բողոքարկում էր ՀՀ գլխավոր դատախազության քննչական վարչության՝ քրեական գործի վարույթը կարճելու որոշումը:

Խնդիրը Աբովյան փողոցում գտնվող ֆոտոխանութի եւ Ջրաշխարհ թաղամասում կառուցվող երկու շենքերին է վերաբերում: Նաջարյանի ներկայացուցիչները Իգիթյանին մեղադրում են խաբեության եւ վստահությունը չարաշահելու միջոցով ուրիշի գույքին տիրանալու մեջ ու դատախազության քննչական խմբին՝ Նաջարյանի հայցի քննությունն ապօրինի կարճելու մեջ:

1996-1999 թթ. Նաջարյանն իր բանկային հաշվից 45.000 դոլար գումար է տվել Իգիթյանին՝ Աբովյան փողոցում ֆոտոխանութի տարածք, գույք ձեռք բերելու, վերանորոգման համար: Քննչական մարմինը պնդում է, որ բացի դրանից Իգիթյանն իր միջոցներից ծախսել է 124.000 դոլար: Նաջարյանի ներկայացուցիչն ասում է, որ ֆոտոխանութի գործունեությունից ստացված այդ գումարը Նաջարյանինն է: «Այդ գումարները Նաջարյանի ցուցումով ծախսվել են վերջինիս այս կամ այն բարեգործական ծրագրի համար: Իսկ իրենք այդ գումարները դիտում են իբրեւ պարտք Իգիթյանից, շենքերի կառուցումը՝ իբրեւ պարտքի մարում»:

Մինչեւ 2003 թվականը Ջրաշխարհում շենքեր կառուցելու համար Գրիգոր Իգիթյանը 242.000 դոլար է հանել Նաջարյանի բանկային հաշվից: Բացի դրանից՝ Նաջարյանի բանկային հաշվից 35.000 ԱՄՆ դոլար է ծախսվել՝ հողերի փաստացի ձեռքբերման համար, 250.000 դոլար՝ շինարարության համար (արդեն առանց Գրիգոր Իգիթյանի մասնակցության՝ ԱՄՆ-ից եկած ճարտարապետի հսկողությամբ):

Առաջին ատյանի դատարանը որոշեց քրեական գործի վարույթը կարճելու որոշումը վերացնելու եւ նախաքննությունը վերսկսելու, նախաքննության մարմնին պարտավորեցնելու դիմող կողմ Գրիգոր Նաջարյանին որպես տուժող ներգրավելու խնդրով բողոքը ճանաչել հիմնավորված, պարտավորեցնել ՀՀ գլխավոր դատախազությանը՝ վերացնել քննչական վարչության որոշումը, եւ այդ գործով նախաքննությունը վերսկսել՝ դիմող կողմ Նաջարյանին ներգրավելով որպես տուժողի:

Գրիգոր Իգիթյանին որպես մեղադրյալի ներգրավելը եւ քրեական գործը մեղադրական եզրակացությամբ դատարան ուղարկելը նախաքննության մարմնին պարտավորեցնելու մասով բողոքը դատարանը մերժեց՝ անհիմն լինելու պատճառով:

Եթե քննչական վարչությունը 15 օրվա ընթացքում չբողոքարկի, կսկսվի նախաքննությունը: «Ազգի» հարցին, թե պատրաստվու՞մ են բողոքարկել որոշումը, պատասխանող կողմի ներկայացուցիչն ասաց, որ դեռ կմտածեն: Գրիգոր Նաջարյանի ներկայացուցիչ Հրայր Ղուկասյանն ընդհանուր առմամբ գոհ է դատարանի որոշումից:

ԹԱՄԱՐ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

«Աղետի գոտում վերականգնողական աշխատանքները կատարվել են 54 տոկոսով»

«Արդարություն» խմբակցության ոչ պաշտոնական տվյալներով, այսօր, մեծ երկրաշարժից 16 տարի անց, աղետի գոտում 5000 անօթեւան ընտանիք կա, միջին հաշվով 20 հզ. մարդ:

Հիշեցնենք, որ նախօրեին, կառավարության հետ հարց ու պատասխանի ժամին, ՕԵ խմբակցությունից Սամվել Բալասանյանը նշեց, որ միայն Գյումրիում անօթեւան ընտանիքների թիվը հասնում է 2 հզ. 600-ի:

Ընդդիմադիրների հաշվարկների համաձայն, աղետի գոտում վերականգնողական աշխատանքները կատարվել են միայն 54 տոկոսով:

Կ. Դ.

Դոլարի վարկածի ու ազդեցությունների մասին

Երեքշաբթի օրը, դեկտեմբերի 13-ին ԱԺ-ում գումարվելիք արտահերթ նիստի ժամանակ «Օրինաց երկիր» խմբակցության ղեկավար Սամվել Բալասանյանը մտադիր է առաջին հարցն ուղղել Կենտրոնական բանկի նախագահ Տիգրան Սարգսյանին, եւ էությունը լինելու է հետեւյալը. «Հնարավոր է, որ ինչ-որ մարդիկ շահեր են հետապնդում՝ օգտագործելով դոլարի անկման այս ընթացքը: Պետք է պարզաբանել, թե ի վերջո ինչ է կատարվում իրականում, որովհետեւ մեր երկիրը հիմնականում հենվում է մասնավոր տրանսֆերների վրա, մարդիկ դրանով են ապրում մանավանդ այն շրջաններում, ուր գործազրկությունը զանգվածային է: Մեզ հետաքրքրում է, թե ինչպիսին է լինելու Կենտրոնական բանկի քաղաքականությունը՝ հատկապես գալիք տարվա բյուջեի հետ կապված»:

Մասնագիտությամբ տնտեսագետ, ՄԱԿ խմբակցության եւ ԱԺ ֆինանսավարկային, բյուջետային եւ տնտեսական հարցերի հանձնաժողովի անդամ Գրիգոր Ոսկերչյանից փորձեցինք մեկնաբանություններ ստանալ բնակչությանը խուճապի մեջ գցած ֆինանսական շուկայում տիրող վիճակի մասին: «Մեզանում դոլարի աննախադեպ անկումը պայմանավորված է ոչ միայն այն հանգամանքով, որ դոլարն ինքնին արժեզրկվում է ԱՄՆ-ի կառավարության քաղաքականության պատճառով: Դա բաղադրիչներից միայն մեկն է: Մյուս կողմից, դոլարի անկման ուժեղացումը պայմանավորված է նաեւ նրանով, որ մենք նպաստում ենք այդ անկմանը, որպեսզի սղաճի ավելի բարձր տեմպեր չունենանք: Իհարկե, չի բացառվում նաեւ սպեկուլյացիան»:

Կոսյումը չէ, որ զարդարում է «Արդարությանը»

Հայսնի դարձվածը երեկ «Արդարություն» խմբակցության քարտուղար Վիկտոր Դալլաքյանը վերաձեւեց այսպես. «Կարեւորը կոստյումի արժեքը չէ, կարեւորը անձնավորությունն է: Որովհետեւ կան անհատականություններ, որոնք 3 հզ. դոլարանոց կոստյում են հագնում, բայց 30 դոլարի տպավորություն են թողնում, որովհետեւ չի սազում, որովհետեւ ասենք՝ 1 ու 20 սմ է իրենց բոյը: Մեզ մոտ միջինը 1 ու 80 է բոյը, եւ գնահատականներ իրենց կարող եք տալ»:

Կ. Դ.

Արեւաշող գյուղում օծվեց Սուրբ Աստվածածին եկեղեցին

Երեկ Լոռու մարզի Արեւաշող գյուղում Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ-ի ձեռամբ եւ Արարատյան հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխանորդ Նավասարդ եպս. Կճոյանի, Արցախի թեմի առաջնորդ Պարգեւ արք. Մարտիրոսյանի, Ուկրաինայի հայոց թեմի առաջնորդ Գրիգորիս արք. Բունիաթյանի, Գուգարաց թեմի առաջնորդ Սեպուհ եպս. Չուլջյանի եւ հոգեւոր դասի մասնակցությամբ օծվեց ու բացվեց Սուրբ Աստվածածին եկեղեցին, որի բարերարն է համագյուղացի Սամվել Ադամյանը (այժմ ապրում եւ աշխատում է Դոնեցկում): Սուրբ պատարագից հետո Վեհափառ հայրապետը բարերար Սամվել Ադամյանի կուրծքը զարդարեց Մայր աթոռի բարձրագույն պարգեւով՝ Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ պատվո շքանշանով: Եկեղեցու օծման եւ օրհնության արարողությունից հետո մատուցվեց օրհնված մատաղը:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Հայ գիտնականները հաղթել են ԱՄՆ գյուղդեպարտամենտի հայտարարած մրցույթում

Ինչպես տեղեկացանք ԱՄՆ գյուղդեպարտամենտի մարկետինգի աջակցության ծրագրից (USDA-MAP), 2004 թ. հայկական գյուղատնտեսական ակադեմիայի բույսերի գենետիկ ռեսուրսների լաբորատորիայի գիտնականների խումբը հաղթել է ԱՄՆ գյուղդեպարտամենտի հայտարարած դրամաշնորհի մրցույթում, որի շնորհիվ կսկսի իրականացնել «Հացահատիկի վայրի նախնիների պահպանումը եւ օգտագործումը Հայաստանում» նախագիծը:

Նախագծի նպատակը հացահատիկի վայրի նախնիների գենետիկ ռեսուրսների հավաքումն ու պահպանումն է, դրանով իսկ այդ եզակի գենոֆոնդի փրկությունը: Այս մասին ասել է հայ գիտնականների խմբի ղեկավար Միխայիլ Գյուլխասյանը, ավելացնելով, որ վայրի ցորենի, գարու նմուշները հավաքվել են Արարատի, Վայոց ձորի մարզերից, Երեբունի արգելոցի տարածքից: Դրանք հիմք են դառնալու ընտրասերման եւ մշակովի բույսերի հետ տրամախաչման ճանապարհով նոր՝ երաշտի, ցրտի եւ վնասատուների հանդեպ դիմացկուն տեսակներ ստանալու համար:

Տեղեկացվում է նաեւ, որ պրոֆեսոր Միխայիլ Գյուլխասյանի նախագիծը երկու այլ նախագծերի հետ հաղթող է ճանաչվել ԱՄՆ գյուղդեպարտամենտի «Գյուղատնտեսական հետազոտությունների միջազգային համագործակցություն Կենտրոնական Ասիա-Կովկաս տարածաշրջանում» ծրագրին ներկայացրած 125 նախագծերի շարքում:

Ա. Մ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ 521635
Խմբագիր
ԹԱՄԱՐԱ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ / հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն / հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ 529353
Համակարգչային շարուածը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱՍՈՒԼԻՍ

«Արմենտելը» ներկայացրեց եկող տարվա ծրագրերը

Բջջային կապի երկու ընկերությունները սակագների հարցում չեն մրցակցի

«Արմենտելի» նոր գլխավոր գործադիր տնօրեն Վասիլիոս Ֆեսսիսը երեկ իր առաջին մամուլի ասուլիսն էր հրավիրել, որը առաջինն էր նաեւ Օ-Տե-կառավարություն համաձայնագրի ստորագրումից հետո: Նա նախ հայտարարեց, որ հպարտ է ձեռք բերված համաձայնությամբ եւ նշեց, որ թիվ 60 լիցենզիայի փոփոխված տարբերակը համապատասխանում է ինչպես «Արմենտելի», այնպես էլ Հայաստանի եւ հայ ժողովրդի շահերին: Ընկերության ղեկավարը համաձայնություններից առանձնացրեց բջջային կապի ոլորտում ընկերության ունեցած մենաշնորհից հրաժարվելը, լարային հեռախոսակապի բնագավառում մենաշնորհի կրճատումը 3 տարով եւ «Արմենտելի» մենաշնորհի վերահաստատումը ինտերնետ հեռախոսակապի բնագավառում: Վասիլիոս Ֆեսսիսը բջջային կապի մենաշնորհից զրկվելն ինչ-որ առումով բացասական համարեց, միաժամանակ կարծիք հայտնելով, որ մրցակցությունը լավ դրդոց կարող է լինել ընկերության աշխատակիցների համար լարային կապի ոլորտում մենաշնորհի ժամկետի ավարտից հետո արդյունավետ աշխատելու:

Թվարկելով եկող տարվա ծրագրերը, «Արմենտելի» գլխավոր գործադիր տնօրենը անդրադարձավ առավել մեծ վիճաբանությունների տեղիք տված ինտերնետ հեռախոսակապի ճակատագրին: Նա հավաստիացրեց, որ արդեն հունվարից «Արմենտելը» այդ ծառայությունը կմատակարարի մատչելի, այսինքն շուկայում ներկայումս գոյություն ունեցող սակագներին մոտ գներով: Լարային հեռախոսակապի ոլորտում թվայնացումը կշարունակվի: Երեւանի Նոր Նորքի շրջանում թվայնացման հետ, կավելացվի կայանի հզորությունը՝ 21 հազարից հասցնելով 30 հազար բաժանորդ ունակության: Այս ծրագիրը կավարտվի հուլիսի վերջին: Շենգավիթի 48 հեռախոսակայանը կհզորացվի 5 հազար բաժանորդներով: Նոր Արեշում նոր ցանց կկառուցվի 10 հազար բաժանորդների համար: Երեւանից դուրս կուժեղացվի Աշտարակում 5 հազար եւ Վանաձորում 10 հազար բաժանորդային ունակությամբ ցանցը: Ամբողջությամբ վերանորոգվելու են Գյումրու եւ Ստեփանավանի ցանցերը: Կհզորացվի նաեւ Երեւանի միջազգային հեռախոսակապի կայանը: ISDN ծառայության սակագները մատչելի կդառնան, եւ դրանից, ըստ Վասիլիոս Ֆեսսիսի, կկարողանա օգտվել ոչ միայն ունեւոր խավը: Նա հավաստիացրեց նաեւ, որ կհզորացվեն գյուղական շրջանների 70 հազար անալոգային հեռախոսագծերը, երկու տարվա ընթացքում այդ շրջանները կհեռախոսաֆիկացվեն եւ կթվայնացվեն:

«Ազգի» հարցն առնչվում էր տվյալների փոխանակման ոլորտին: Ինտերնետ մատակարարող ընկերությունները մտահոգություն են հայտնում, որ «Արմենտելը» կառաջարկի կապուղիների վարձակալության այնպիսի գին, ինչի հետեւանքով անհնար կլինի սեփական ինտերնետը մատակարարել: Այս հարցին Վասիլիոս Ֆեսսիսը պատասխանեց, որ արդեն այդ ընկերությունները հնարավորություններ ունեն կապուղիներ վարձակալելու միջազգային ելքի համար: Նրա հավաստիացմամբ, անկախ այն փաստից, որ «Արմենտելը» փորձելու է մշակել ավելի լավ սակագներ, յուրաքանչյուր դեպքի համար կոնկրետ հաշվարկ կկատարվի, որը կհաստատվի կարգավորող մարմնի (տրանսպորտի եւ կապի նախարարության) կողմից: Այդուհանդերձ, նա տեղեկացրեց, որ իրենք պատրաստվում են ներկայացնել 20 տոկոսով նվազեցված սակագների առաջարկ:

Բջջային կապի մասին տեղեկացվեց, որ ներկայումս «Արմենտելն» ունի 200 հազար բաժանորդ եւ եկող տարի նախատեսում է եւս 200 հազար բաժանորդի ավելացում անկախ երկրորդ օպերատորի գործունեությունից: Այսինքն, «Արմենտելը» կբավարարի պահանջարկը ինչպես քանակի, այնպես էլ որակի առումով: Կնվազե՞ն բջջային կապի սակագները՝ Վասիլիոս Ֆեսսիսը «անկեղծորեն» պատասխանեց, որ պետք չէ հավատալ, թե երկու խոշոր ընկերություններ, որոնք ունեն մեծ թվով բաժանորդներ եւ խոշոր ներդրումներ կատարելու պարտավորություններ, կմրցակցեն սակագների համար:

Ինչ վերաբերում է ներդրումներին, ապա եկող տարի «Արմենտելը» ծրագրում է 55 մլն եվրո ներդնել եւ ակնկալում է ստանալ 34 մլն եվրո շահույթ: Այս տարի ընկերությունը ներդրել է 25 մլն եվրո եւ ակնկալում է ստանալ 37 մլն եվրո շահույթ:

Մեկ այլ հարցի, թե որ կողմն ավելի շատ զիջումներ կատարեց, «Արմենտելը», թե՞ Հայաստանի կառավարությունը, ընկերության ղեկավարը պատասխանեց, որ գոյություն ունի կողմերի ընդհանուր շահ եւ գտնվել է հավասարաչափ լուծում: Նա նշեց նաեւ, որ ներկայումս բաժանորդների 5 տոկոսն ապահովում է ընկերության եկամուտների 30 տոկոսը, եւս 10-12 տոկոսը՝ մյուս 30 տոկոսը, իսկ մնացած 80-85 տոկոսը՝ եկամտի մնացած մասը: Ռոումինգի առնչությամբ ասվեց, որ ներկայումս մշակվել է այնպիսի սխեմա, որը հնարավորություն է տալիս ավելի քիչ խոսող մարդկանց վճարել ավելի փոքր գումար, իսկ ավելի շատ խոսողներին՝ ավելի շատ գումար:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԻ 100 ՕՐ

Ստեփանակերտում առաջնահերթ խնդիրներից մեկը բնակարանաշինությունն է

Իր պաշտոնավարության 100 օրվա կապակցությամբ Ստեփանակերտի քաղաքապետ Էդուարդ Աղաբեկյանը երեկ հրավիրել էր մամուլի ասուլիս:

Լրագրողների խնդրանքով անդրադառնալով 2005 թ. քաղաքապետարանի բյուջեում նախատեսվող փոփոխություններին, Է. Աղաբեկյանը նշեց, որ ինչքան էլ միջոցների հատկացումներն ավելանան, դարձյալ

դրանք քիչ են լինելու՝ լուծելու համար մայրաքաղաքի բոլոր խնդիրները: Նա տեղեկացրեց, որ արդեն ավագանու նիստում մշակվել ու պատրաստ են քաղաքապետարանի ինչպես մեկամյա, այնպես էլ՝ երեքամյա գործունեության ծրագրերը, որոնք ներառում են սոցիալ-տնտեսական եւ մյուս բոլոր ոլորտները: Քաղաքապետը կարեւորեց այն հանգամանքը, որ նոր տարվանից կառավարության որոշմամբ հողի հարկումը եւ գույքագրումը անցնելու են համայնքների իրավասությանը, ինչը հնարավորություն կտա, կոնկրետ իրենց պարագայում, քաղաքի համայնքի սեփական եկամուտների մասով 18-24 տոկոս աճ ունենալ:

Իբրեւ առաջնահերթ խնդիրներից մեկը, նա կարեւորեց բնակարանաշինությունը, նշելով, որ պետք է այս խնդրում աջակցել նախեւառաջ արցախյան գոյամարտում զոհվածների եւ հաշմանդամ զինծառայողների ընտանիքներին: Այսօր Ստեփանակերտում 154 զոհվածների եւ 123 հաշմանդամ զինծառայողների ընտանիքներ կամ վարձով են ապրում, կամ էլ՝ կոմունալ-կենցաղային վատ պայմաններում: Նրանց խնդիրների լուծման նպատակով, ըստ քաղաքապետի, հաջորդ տարի պաշտպանության նախարարությունը շուրջ 150 մլն դրամի օժանդակություն է ցույց տալու: Ենթադրում են նաեւ այլ օժանդակություններ: Մասնավորապես, նախատեսվում է քաղաքի տարբեր հատվածներում բազմաբնակարանոց մի քանի շենքեր կառուցել, որոնց մի մասը կհատկացվի վերոհիշյալ խավին:

Հարց եղավ քաղաքում ապօրինի շինությունների եւ ինքնակամ կառույցների վերաբերյալ, որոնց առնչությամբ Է. Աղաբեկյանը նշեց, որ որոշ քայլեր արդեն արվում են: Կոնկրետ, անցած 100 օրում նման ապօրինի շինարարությունների համար օրինազանց քաղաքացիներից 940.000 դրամի տուգանք է գանձվել, որից 860.000-ն արդեն մուծված է:

Ցավով նշելով, որ իրենք լծակներ չունեն մայրաքաղաքում նոր աշխատատեղերի բացման համար, Է. Աղաբեկյանը միաժամանակ ասաց, որ քաղաքապետարանը ձգտում է միջնորդավորված ձեւով այս հարցին հնարավորինս լուծում տալ:

Հարց եղավ նաեւ հանրապետության իշխանությունների հետ քաղաքապետի հարաբերությունների մասին: Այս առնչությամբ նա ասաց, որ ինքը բարձրագույն իշխանությունների առաջին դեմքերից օժանդակություն հիմնականում ստանում է, ինչը չի կարելի ասել որոշ մանր չինովնիկների մասին: Հենց նրանք են, Է. Աղաբեկյանի խոսքերով, ասեկոսեներ տարածում, դրանով իսկ փորձելով նսեմացնել քաղաքապետի իր գործունեությունը:

Էդուարդ Աղաբեկյանը լրագրողների խնդրանքով նաեւ անդրադարձավ ջրամատակարարման ու կոմունալ-կենցաղային խնդիրներին, որոնք քաղաքապետի բնութագրմամբ՝ բավականին շատ են: Մի հետաքրքրական փաստ նրա ներկայացրած տվյալներից. Ստեփանակերտի ծայրամասում գտնվող 3-4 շենքեր առհասարակ զուրկ են էլեկտրական հոսանքից: Քաղաքապետը պարբերաբար շրջում է քաղաքում՝ այս շրջաններում անելիքների ծրագիրն ավելի հստակեցնելու նպատակով: Նրա խոսքերով, ընթանում է քաղաքային համայնքին ենթակա գույքի ճշտման գործընթաց, որի ավարտից հետո պետք է առավել գործնական քայլեր ձեռնարկվեն վերոհիշյալ խնդիրների լուծման ուղղությամբ:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

«Փակուղի, որի հետնավարագույրի վրա նկարված է միայն խավար»

1-ին էջից

Նրանց գլխավոր գերխնդիրը, ինչպես նշեց գրողների միության քարտուղար Լեւոն Անանյանը, Հայաստանի մշակութային արժեքներին ու վաղվա օրվան տեր կանգնելն է: Ազգային արժեքների ու մշակույթի հանդեպ պատասխանատվությունն ու բարոյապես առողջ երկիր ունենալու մղումն է միավորել նրանց, նաեւ ազգային ինքնության ու պետականության կորստի տագնապը:

Վերջին մտահոգությունն արտահայտեցին նաեւ պրոֆեսոր Կարինե Դանիելյանն ու Մշակույթի հայկական ֆոնդի նախագահ Արեւշատ Ավագյանը: «Եթե շարունակենք այս քայլերով առաջ գնալ, կունենանք մի տարածք, որի անունը գուցե կմնա Հայաստան, բայց այստեղ կապրեն շատ ազգեր, ինչպես Մ. Նահանգներում, եւ այլեւս չի լինի ազգային պետություն: Խնդիրն այսօր հետեւյալն է՝ ուզո՞ւմ ենք դիմակայել, թե՞ ոչ:

Սահմանադրության մեջ գրված ամեն մի բառ հսկայական նշանակություն ունի, քանի որ ամրագրում է Հայաստան - արտաքին աշխարհ հարաբերությունները», ասաց տկն Դանիելյանը:

Պրն Ավագյանը ազգային ինքնությունը պահպանելու նկատառումով անհրաժեշտ համարեց մեր երկիրը մեր ուժերով ներսից շրջափակել՝ ամեն տեսակ աղանդների, օտար թելադրանքների, վնասակար դրամաշնորհների եւ այլ վտանգավոր երեւույթների ներթափանցում թույլ չտալու համար:

«Նոր Հայաստան» հասարակական կազմակերպության նախագահ Էլեոնորա Մանանդյանը ընդգծեց, որ մեր երկրի մտավոր ներուժը բավականին մեծ է եւ բնավ կարիք չունենք հիմնվելու այլ երկրների մշակած սահմանադրությունների վրա: Հայաստանի սահմանադրությունը, ըստ նրա, պետք է մշակեն գիտության եւ մշակույթի ներկայացուցիչները, իսկ իրավաբանները հանդես գան լրացուցիչ առաջարկներով, մինչդեռ տեղի է ունենում ճիշտ հակառակը:

«Եթե սահմանադրության մեջ չկա մշակույթի մասին կետ, բնական է, որ այդ երկիրը չի ունենա ազգային ոգի եւ գաղափարախոսություն, որոնք բանակի հիմքն են կազմում», ասաց «Արարո» ջոկատի հրամանատար Սամվել Եղիազարյանը, որը հետեւելով քաղաքական վերջին անցուդարձերին, եկել է այն եզրակացության, որ մեր երկրում զարմանալի եւ ապշեցուցիչ երեւույթներ են տեղի ունենում: Դրանցից ազատվելու միակ ուղին նա համարում է մտավորականության համախմբումը եւ հասարակության հետ նրա անմիջական շփումը:

Մշակույթի ընդհանուր քաղաքականությանը վերաբերող հարցերը քննարկելուց հետո համաժողովի մասնակիցները ներկայացրին սահմանադրության մեջ մշակույթի հիմնախնդիրներ ամրագրելու հայեցակարգեր: Առաջարկները մշակելուց հետո ամբողջական փաթեթը կուղարկվի Ազգային ժողովի համապատասխան հանձնաժողով:

Հայաստանում ընթացիկ եւ հեռահար մշակութային քաղաքականություն հաստատելու նպատակով դրվեց նաեւ մշակույթի համագումար հրավիրելու հարցը:

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին «խոսեցնելու» անհաջող փորձ

1-ին էջից

Լրագրողները երեկ անհաջող փորձով չկարողացան «խոսեցնել» առաջին նախագահին: Ընդմիջումներին Տեր-Պետրոսյանն ինքնագոհ ծխում էր, խոսում իր շրջապատի հետ: Համագումարի աշխատանքների ընթացքում նա ունկնդրում էր, օրինակ, թե ինչո՞ւ հայ ժողովուրդն ունեցավ 1895-96 թթ. արեւմտահայության աննախադեպ զանգվածային կոտորածները, 1915 թ. ցեղասպանությունն ու Արեւմտյան Հայաստանի լիակատար կորուստը, իսկ 1918-21 թթ. կորսվեց Արեւելահայաստանի կեսը: ՀՀՇ 14-րդ համագումարի բանաձեւում այս ամենի մեջ մեղադրվեց ոչ թե Օսմանյան կայսրությունը, այլ նացիոնալ-սոցիալիզմի գայթակղությանը տուրք տված հայկական գաղափարախոսությունը:

«Սիաբեկչության թիրախ են դառնում ազատ խոսքը, լրագրողներն ու լրատվամիջոցները, փակվում են վարչախմբին չծառայող հեռուստաալիքները», սա եւս մի հատված է ՀՀՇ համագումարի բանաձեւից: Կուսակցության նախագահ Արարատ Զուրաբյանն իր ելույթում կոնկրետացրեց եւ նշեց «Ա1+» հեռուստաընկերության փակումը: Արժե՞ արդյոք առաջին նախագահի ներկայությամբ խոսել մամուլի ազատության մասին: 1994 թ. դեկտեմբերի 28-ին մեկ գիշերվա ընթացքում փակվեցին եւ որոշ դեպքերում ջարդուփշուր եղան կամ թալանվեցին ՀՅԴ տեսակետներն արտահայտող լրատվամիջոցներն ու նրանց գրասենյակները:

Երեկվա համագումարում ներկա չէին ՀՀՇ-ից անջատված մի շարք կուսակցությունների առաջնորդներ, նիստերի դահլիճում չերեւացին Բաբկեն Արարքցյանը, Ալեքսանդր Արզումանյանը, Արա Սահակյանը: Փոխարենը ՀՀՇ համագումարին մասնակցելու հրավերն ընդունել էր Երեւանում Ֆրանսիայի դեսպան Անրի Կյունին: Եթե «Հանրապետություն» կուսակցությունը ներկայացվել էր Արամ Սարգսյանով, ապա ՀԺԿ առաջնորդ Ստեփան Դեմիրճյանը ներկա չէր համագումարին:

ՀՀՇ համագումարի իր ելույթում կուսակցության նախագահ Արարատ Զուրաբյանը նկատեց, որ շարունակվում է 6 տարի առաջ իշխանությունը բռնազավթած վարչակարգի գործունեությունը, ինչը շարունակում է խարխլել Հայաստանի պետականության հիմքերը: Ղարաբաղի հարցում, ըստ Զուրաբյանի, բանակցային գործընթացից դուրս է մնացել ԼՂՀ-ն, եւ փաստորեն հակամարտությունը վերածվել է տարածքային վեճի Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ:

Զուրաբյանը նշեց, որ Հայաստանը դուրս է մնացել տարածաշրջանային անվտանգության, էներգետիկ, տրանսպորտային համակարգերից, հայ-թուրքական հարաբերություններում չկա որեւէ առաջընթաց, հայ-ռուսական հարաբերությունները համարեց տիրոջ եւ հպատակի հարաբերություններ, իսկ «Գույք պարտքի դիմաց» ծրագիրը վտանգում է Հայաստանի ինքնիշխանությունը:

Կուսակցական առաջնորդները պնդում են, որ ՀՀՇ-ն կարող է դառնալ Հայաստանի ներկա վարչակարգի դեմ համաժողովրդական շարժման մասը:

Հ.Գ. *ՀՀՇ համագումարը ընտրել է 40 հոգանոց վարչության կազմ, որից դուրս են մնացել Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին մոտ համարվող Բաբկեն Արարքցյանը, Արա Սահակյանը, Ալեքսանդր Արզումանյանը: Ըստ էության ՀՀՇ-ում տեղի է ունեցել հերթական պառակտումը: Ի դեպ, Տեր-Պետրոսյանը երեկ ՀՀՇ համագումարից ուղեւորվեց «Արմաս» կենտրոն հանդիպելու ՀՀՇ-ի «արարքցյանական» թեւին: Հավանաբար առաջին նախագահին չի հաջողվել կանխել ՀՀՇ-ի հերթական պառակտումը:*

ԱԶԳ

Դիտարկումներ

Գյուղերը ծերանում, լքվում են նաեւ Գեղարքունիքի մարզում

Երիտասարդներն այլեւս գյուղական կյանքով ապրել չեն ուզում

Մարտունու կանանց համայնքային խորհրդի նախագահ Անահիտ Գեւորգյանին այսօր ամենից շատ հուզում է մարդկանց անտարբերությունը ոչ միայն հայրենի գյուղի, այլեւ իրենց ճակատագրի նկատմամբ: Այդ ախտի սպեղանին նա համարում է մարդկանց իրենց համայնքի տերը դարձնելու, նրանց համար զբաղվածություն ապահովելու, կարիքավորներին ձեռք մեկնելու, բռնության ենթարկվածներին օգնելու յուրաքանչյուրի պատրաստակամությունը:

Գեղարքունիքի մարզի գյուղերում եւ Մարտունու քաղաքում խորհրդատվական ծառայություն մատուցելու ընթացքում նա նկատել է, որ ամենասուր ընտանեկան խնդիրներն են՝ ամուսնալուծություն, գույքի պահանջ, ծեծ, բռնություն եւ այլն:

«Ես բնավ չեմ կարծում, որ ընտանեկան բռնության խնդիրը Հայաստանի համար ամենագլխավորն է, կան շատ ավելի լուրջ խնդիրներ, որոնք բռնության առաջացման լուրջ պատճառ են դառնում: Բացի դրանցից, գյուղական ավանդույթների համաձայն տղամարդը իշխող դերում պետք է լինի: Անկեղծ ասած, ես լրիվին համաձայն եմ, որ տան ուժն ու գլուխը տղամարդն է, բայց երբ ուժեղի դերը ընտանիքում փոխանցվում է կնոջը, տղամարդուն ի վերուստ տրված ուժն այլ դրսեւորումներ է ստանում: Իսկ դա տեղի է ունենում հիմնականում սոցիալական վատ պայմանների պատճառով: Երբ տղամարդը չի աշխատում, ընտանիքում կորցնում է իր դերը, ինչը շատ ցավալի է», ասում է նա:

Ներքին Գետաշենից մի կին պատմել է, որ ամուսինն իրեն ծեծել ու տնից դուրս է արել: Կինը դիմել է ոստիկանություն, ամուսինը կրել է 6-ամսյա հարկադիր պատիժ, որի համար կնոջն այլեւս տուն չի թողել եւ նույնիսկ զրկել է երեխաներին տեսնելու իրավունքից: Խորհուրդը դիմել է գյուղապետին, որպեսզի մորը երեխաներին տեսնելու հնարավորություն տան, սակայն ընտանիքի մեծերն ասել են, որ «ամուսնու ծեծից ոստիկանություն փախչող կինը երեխաներին կարող է տեսնել միայն պատուհանից»:

Մարտունու քաղաքից 4 երեխաների մի մայր պատմել է, որ ամուսինը ծեծում է երեխաներին, հատկապես ավագ որդուն, որն ուղղակի սարսափում է հորից: Մայրն անհանգստացել է, որ դրանից որդին հոգեկան խնդիրներ կունենա: Կանանց խորհրդի հոգեբանը մի քանի սեանսներ է անցկացրել մոր եւ երեխաների հետ, իսկ փաստաբանը ընտանիքի հորը զգուշացրել է, որ ծեծը շարունակելու դեպքում կենթարկվի քրեական պատասխանատվության: Այդ կերպ հնարավոր է դարձել ընտանիքը փրկել ամենօրյա բռնությունից:

Եղել է այնպիսի դեպք, երբ երիտասարդ կինը դիմել է հարբեցող ամուսնուց գլուխն ազատելու խնդրանքով, սակայն խորհրդի կազմակերպած «Անձի հոգեբանություն», «Ընտանիքի վերականգնում» դասընթացներին մասնակցելուց հետո փոխել է մտադրությունը, հասկանալով, որ մեղավոր է եղել նաեւ ինքը, ամուսնուց շատ ավելին է պահանջել, քան վերջինս ի վիճակի էր:

«Այսօրինակ հարցերով մեր մարզի համայնքներում զբաղվողներ չկան, մարզի ղեկավարները զբաղված են այլ խնդիրներով եւ միջամտում են միայն ծայրահեղ դեպքերում՝ սպանություն, դանակահարություն, դաժան ծեծ եւ այլն: Գյուղերում կանայք հատկապես պաշտպանվածության կարիք ունեն: Ընտանեկան բռնության դեպքերը մեզանից պահանջում են շատ զգույշ մոտեցում, որպեսզի մարդկանց մեջ անվստահության զգացում չառաջանա», ասում է տկն Գեւորգյանը:

Բռնության ենթարկված կանանցից միայն ծայրագույն վիճակի մեջ գտնվողներն են տեղավորվում ԱՄՆ զարգացման գործակալության աջակցությամբ Մարտունու քաղաքում կառուցված ժամանակավոր կացարանում: Օրինակ, Լիճք գյուղից մի երիտասարդ կնոջ սկեսուրը տնից դուրս է արել, նա ստիպված տեղ է խնդրել կացարանում, մինչեւ Ռուսաստանում գտնվող ամուսնուն տեղեկացնի իր վիճակի մասին: Տկն Գեւորգյանի ասելով, կացարան տրամադրվում է միայն այն դեպքում, եթե տեսանելի են ընտանեկան խնդրի լուծման ուղիները, ամուսնալուծության ձգտող ոչ մի կնոջ կացարանում տեղ չի տրվում, անպայման հաշվի է առնվում կնոջ բարոյական բնութագիրը, որպեսզի կացարանի անունը չվարկաբեկվի: Բռնության ենթարկված կանայք կացարանում կարող են մնալ մի քանի ժամից մինչեւ 3 ամիս:

Մարտունու քաղաքից մի կնոջ տնից դուրս են արել 4 ամսական երեխայի հետ: Ամուսինն ու սկեսուրը մյուս 2 երեխաներին պահել են եւ կամեցել կնոջը զրկել տուն ունենալու իրավունքից, քանի որ վերջինս իրենց տանը գրանցված չի եղել: Միայն փաստաբանի միջամտությունից հետո են նրանք համաձայնել կնոջը տուն ընդունել:

«Մի հարվածիր, քանզի այնտեղ, ուր ուժն է թագավորում, բանականությունը լռում է» կենցաղային բռնությունները դատապարտող տեսահոլովակը ցուցադրվում է մարզի 3 հեռուստաընկերություններում: Ամեն կիրակի ցուցադրվում է նաեւ թրաֆիկինգի վտանգի մասին զգուշացնող տեսահոլովակը:

Այս տարի ավելացել է նաեւ սեռավարակների խնդիրը, քանի որ կանանցից շատերի ամուսինները մեկնում են արտագնա աշխատանքի, իսկ ձմռանը մի քանի ամսով վերադառնալով իրենց աշխատած գումարի հետ բերում են նաեւ սեռական բազում հիվանդություններ, որոնք այսօր սարսափելի տարածված են Ռուսաստանում եւ Ուկրաինայում: Մարտունու քաղաքի գինեկոլոգի տվյալներով, այս տարվա սեպտեմբերին բժշկի դիմած կանանց 60 տոկոսը հիվանդ է եղել սեռավարակ հիվանդություններով:

Տկն Գեւորգյանը պատմում է, որ մարզի բնակիչներն առանձնակի ուշադրությամբ են հետեւում մարզային հեռուստաընկերություններով ցուցադրվող հաղորդումներին, լուրերին:

Իսկ ԱԼՄ-ի համերգնե՞րը: Երեւանում տարածված կարծի՞քը, թե գյուղերում բոլորը միայն ԱԼՄ-ի համերգներն են դիտում: «Գուցե դա ԱԼՄ-ի գովազդն է: Անձամբ ես երբեք չեմ դիտում: Թող ներվի ինձ, եթե ասեմ, որ երբ մեր մարզում որեւէ անորակ միջոցառում են կազմակերպում, ասում են՝ «եղավ ԱԼՄ», կամ կատակ անելիս երեխաներն իրար ասում են՝ «լավ էլ երգում ես, գնա ԱԼՄ»:

Ամենակարեւոր խնդրի՝ գյուղի ծերացման մասին խոսելիս տկն Գեւորգյանն ասաց, որ երիտասարդները, հատկապես ուսանողներն այսօր գյուղում ապրել չեն ուզում՝ մայրաքաղաքի ու գյուղական կյանքի ահռելի տարբերության պատճառով: Մշակութային ու ժամանցային ոչ մի օջախ գոյություն չունի գյուղերում, Մարտունու քաղաքում նույնիսկ մեկ սրճարան չկա, երիտասարդներն անգամ զբոսնելու տեղ չունեն: Երիտասարդներին գյուղ վերադարձնելու պետական քաղաքականություն չտանելու դեպքում մարզի գյուղերը մոտակա տարիներին կդատարկվեն:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Կառավարությունում սկսել են խոստովանել 12 հազար դրամով նվազագույն սպառողական զամբյուղի անհեթեթությունը

Մնում է զբաղվեն իրական աղքատության հաղթահարմամբ

Օրերս հրավիրված միջոցառումներից մեկի ժամանակ Հայաստանում նվազագույն սպառողական զամբյուղի չափի որոշման վիճահարույց հարցի առնչությամբ դիմեցինք աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի փոխնախարար Արոս Եսայանին: Մեզ հետաքրքրում էր, թե ինչո՞ւ է Հայաստանի կառավարությունը հիմք ընդունել ոչ թե առողջապահության նախարարության մասնագետների հաշվարկած եւ մասնագիտորեն հիմնավորված նվազագույն զամբյուղը, որի արժեքը 26 հազար դրամ է, այլ վիճակագրության ազգային ծառայության ուսումնասիրությունների արդյունքում նվազագույն սպառման արձանագրված փաստացի վիճակը, ըստ որի, նվազագույն սպառողական զամբյուղը կազմում է 12 հազար դրամ:

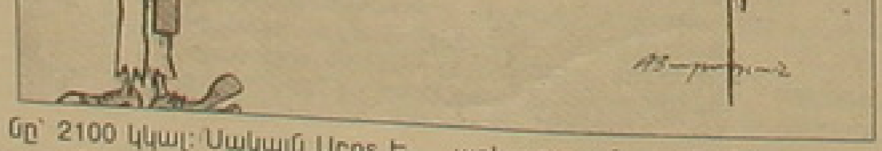

Փոխնախարարի կարծիքով, այստեղ հիմնականը ոչ թե զամբյուղի գումարային արժեքն է, այլ կալորիականությունը: Բժիշկների ներկայացրած նվազագույն սպառողական զամբյուղը կազմում է 2400 կկալ, իսկ վիճակագիրներինը՝ 2100 կկալ: Սակայն Արոս Եսայանը կարեւոր համարեց այս հարցում քաղաքական կամք դրսեւորելն ու հայտարարելը, որ, ենթադրենք, նվազագույն սպառողական զամբյուղը կազմում է 18 հազար դրամ, բայց կարող ենք ապահովել 12 հազար դրամը, իսկ մնացած մասը որոշակի պայմանների առկայության դեպքում կապահովենք առաջիկա երկու-երեք տարիներին:

Փաստորեն, աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի փոխնախարարի այս կարծիքը վկայում է այս հարցում կառավարության մոտեցման որոշակի փոփոխությունների մասին: Եթե կառավարության անդամներն ու աղքատության հաղթահարման ռազմավարական ծրագրի հեղինակները նախկինում խիստ ցավոտ էին ընդունում քննադատություններն առ այն, որ 12 հազար դրամը ծիծաղելի թիվ է որպես աղքատության սահմանագիծ ընդունելու համար եւ որ այդ գումարով մեկ անձը ոչ թե մեկ ամիս, այլ լավագույն դեպքում 7-10 օր կարող է իր գոյության նվազագույն պահանջները բավարարել, ապա ներկայումս նրանք խոստովանում են այդ արժեքով նվազագույն սպառողական զամբյուղի անհեթեթությունը: Նմանատիպ խոստովանություն նախկինում կատարել էին նաեւ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարը եւ ԱՀՌԾ համակարգման կենտրոնի տնօրենը, ասելով, որ այդ սահմանագծով աղքատության վերացումը չի նշանակում իրական աղքատության վերացում: Մնում է միայն, որ դրան հաջորդեն իրական աղքատության հաղթահարմանն ուղղված իրական քաղաքականության մշակումն ու իրագործումը:

Ա. Մ.

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

Այլընտրանքային եւ ավանդական բժշկությունը Հայաստանում

Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության (ԱՀԿ) հաշվարկներով գոյություն ունի այլընտրանքային ավանդական բժշկության 150 մեթոդ: ՀՀ առողջապահության ազգային ինստիտուտում (ԱԱԻ) դասավանդվում են դրանցից երեքը. ֆիզիոթերապիա, հոմեոպատիա, մանուալ թերապիա: Այլընտրանքային եւ ավանդական բժշկության ամբիոնի վարիչ Մկրտիչ Ավագյանը հավաստում է, որ ամբիոնի գործունեության 4 տարիների ընթացքում հարյուրավոր բժիշկներ են անցել նշյալ կուրսերը: Հայաստանում տարածված են նաեւ ֆիտոթերապիան՝ դեղաբույսերով, ապիթերապիան՝ մեղվաբուծական արտադրանքով, հեմոդոթերապիան՝ բուժական տզրուկներով բուժումները: Մոտ ապագայում Հնդկաստանից հրավիրված մասնագետներն, Ավագյանի հավաստմամբ, ԱԱԻ-ում կդասավանդեն նաեւ հնդկական ավանդական բժշկություն: Սակայն դաշտը, Մկրտիչ Ավագյանի կարծիքով, օրենսդրական բացի հետեւանքով անկառավարելի է եւ շատ են այն անձինք, ովքեր սնխչու կամ հեքիմի մակարդակ էլ չեն ապահովում: Չնայած դրան 1994 թ. Մեղրիում, իսկ նախորդ տարվանից Երեւանում գործող «Մինասյան» բժշկական կենտրոնի հիմնադիր, վիրաբույժ-գինեկոլոգ Աշլի Մինասի հրավերով արդեն 9 ամիս կենտրոնում աշխատում է հնդկական ավանդական բժշկության մասնագետ Վիջեյ Օմար Քամաթը: Այդ կարճ ընթացքում բժիշկը սովորել է հայերեն խոսել, ունեցել է 300 այցելու, որոնք բոլորն էլ ստացել են անհրաժեշտ բուժում: Ինքը՝ հնդիկ բժիշկ Վիջեյն ասում է, որ իրեն դիմում են բոլոր հնարավոր բուժումները փորձելուց հետո:

Վիջեյ Օմար Քամաթն իր հաջողությունը բացատրում է նրանով, որ հնդկական այուրվեդի բուժումը հազարամյակների պատմություն անցնելով, լիակատար մշակվել ու ճշգրտվել է եւ ներկայիս բժիշկներին մնում է համապատասխան կրթություն ստանալ: Բժիշկ Վիջեյը սովորել է Հնդկաստանի այուրվեդի բժշկության համալսարանում, որտեղ ուսումնառությունը տեւում է 6,5 տարի, եւ սերում է այուրվեդի բժիշկների տոհմից, ինչն օգնել է նրան մանկուց տեղեկանալ երկարակեցությամբ հայտնի՝ 108 տարի ապրած իր պապի մասնագիտության գաղտնիքներին: Այուրվեդի բժշկությունը հիմնված է բուսաբուժության վրա: Այս մեթոդում օգտագործվող բուսական դեղերն արտադրվում են Հնդկաստանի հատուկ մասնագիտացված դեղ արտադրող ընկերությունում, ինչը, բժիշկ Վիջեյի հավաստմամբ, բացառում է բաղադրության եւ չափաբաժնի աննշան խախտումը: Բժշկի գնահատմամբ, մեթոդն արդյունավետ է հատկապես խրոնիկ բնույթ կրող հիվանդությունների բուժման համար, ազդեցություն է գործում երկար ժամանակում, բայց ապահովում է հիմնավոր բուժում: Սակայն վերջնական ցանկալի արդյունքի հասնելու համար պահանջվում է բուժման ընթացքում հրաժարվել կենդանական ծագման սննդից, ալկոհոլային խմիչքներից եւ դրսեւորել հետեւողականություն, քանի որ այս մեթոդը ներառում է նաեւ մերսումներ եւ բուժական յոգայի մարզանքներ՝ շնչառական, ֆիզիկական վարժություններ:

Յոգայի մարզանքների, շնչառական, ֆիզիկական եւ մտավոր վարժությունների համալիր մեթոդով է աշխատում Մոսկվայում, Բուդապեշտում, Հայդարաբադում համապատասխան կրթություն ստացած Արմեն Եսայանը: Նրա գործունեությունն ուղղված է հոգեկան ցնցումների, բարդույթների վերացմամբ եւ ֆիզիկական տվյալների զարգացմամբ մարդուն հավասարակշիռ վիճակի բերելուն: Այս մեթոդն, ըստ էության, համատեղում է հոգեվերլուծողի եւ մարզչի աշխատանքը, որն ուղեկցվում է հոգեբանական լիցքով:

Ներկայացված մեթոդներն ավելի արդյունավետ կգործեն գիտական բժշկության հետ համատեղման դեպքում, գտնում են Առողջապահության ազգային ինստիտուտում, նույնը պնդում են նաեւ Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության մասնագետները: Հայաստանում այդ համատեղումն իրականացվում է «Մինասյան» բժշկական կենտրոնում:

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ԱԶԳ **Միջազգային**

Դեկտեմբերի 5-ին Պոլսո Սուրբ Փրկիչ ազգային հիվանդանոցի տարածքում հանդիսավոր կերպով բացվել էր «Հայկական մշակույթի թանգարանը»: Պոլսո հայոց պատրիարք Մեսրոպ Բ Մութաֆյանի հետ թանգարանի բացումը կատարել էր Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանը:

Նույն օրը համապատասխան տեղեկանալով Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանը ...

Նույն օրը համապատասխան տեղանքի վրա ...

Իսլամի, քրիստոնեության եւ հուդայականության այգի Անթալիայում

Դա բացումը նմանապես անմիջականորեն կատարեց Թուրքիայի վարչապետ Էրդողանը

սանյութով բացմանն արձագանքել էր թուրքական հանրային հեռուստատեսությունը, իսկ թուրքական կենտրոնական բոլոր թերթերը հաջորդ օրվա համարներում լայնորեն լուսաբանել էին այդ միջոցառումը, որոնցից շատերը դա ներկայացրին իբրեւ առաջնորդող լուր: Ազգային հիվանդանոցի տարածքում «Հայկական մշակույթի թանգարանի» բացմանը դեկտեմբերի 7-ի համարում արձագանքել էր նաեւ «Ազգը», ընդգծելով, որ անկախ նպատակներից միջոցառմանը վարչապետ Էրդողանի մասնակցությունը միանգամայն ողջունելի է, քանի որ դրականորեն կանդրադառնա պոլսահայ համայնքի դրության վրա:

Ըստ երեւույթին, Թուրքիայի հայ, հույն, հրեա ազգային փոքրամասնությունների նկատմամբ հանդուրժողականության վրա էլ դրականորեն է անդրադառնալու Անթալիայի արվարձաններից Բելեքում դեկտեմբերի 8-ին բացված «Կրոնների այգին», որտեղ կողք-կողքի կառուցվել են եկեղեցի, սինագոգ եւ մզկիթ: Այդ առումով ողջունելի է նաեւ այգու բացումը, որը նույնպես անձամբ կատարեց վարչապետ Էրդողանը:

Ի տարբերություն Սբ. Փրկիչ հիվանդանոցի թանգարանի, «Կրոնների այգու» բացմանն Էրդողանի հետ մասնակցել են Հոլանդիայի Եվրոմիության ընդլայնման գծով նախարար Նիկոլայը, Թուրքիայում հավատարմագրված դիվանագիտական առաքելությունների ներկայացուցիչները, Ներառյալ Պաղեստինի ներկայացուցիչն ու Իսրայելի դեսպանը, ինչպես նաեւ երկրի մահմեդական, քրիստոնեական եւ հուդայական կրոնապետները:

Նրանցից թերեւս «տիեզերականի» կոչման շուրջ ծագած սուր թանավեճերի պատճառով բացմանը չի ներկայացել Կ. Պոլսո հունաց պատրիարք Բարթուղիմեոսը, չնայած հրավիրված է եղել, հետեւաբար արարողությանը հույն ուղղափառ եկեղեցին ներկայացրել է պատրիարքի ներկայացուցիչ Դասիտեոս Արագնոսողուլոսը, իսկ Վատիկանի կաթոլիկ եկեղեցին՝ հայր Ալֆոնսո Սամուրը:

Համենայն դեպս, Բելեքի «Կրոնների այգին» վարչապետ Էրդողանը բացել է Թուրքիայում կրոնական գործերի վարչության պետ Ալի Բարդաքօղլուի, Պոլսո հայոց պատրիարք Մեսրոպ Բ Մութաֆյանի, Թուրքիայի հրեաների խախամապետ Իցխակ Հալեւայի, Արագնոսողուլոսի եւ Սամուրի հետ, միասնաբար կտրելով ժապավենը:

Այնուհետեւ վարչապետ Էրդողանը բելուբ է ունեցել, ընդգծել է «հազարավոր տարիների վաղեմություն ունեցող կրոնական հանդուրժողականության առկայությունը Թուրքիայում», նշել է, որ մարդկությունը դարձել է տեխնոլոգիայի, այսինքն՝ իր իսկ ստեղծածի ստրուկը, անդրադարձել է մարդու կյանքում կրոնի դերին, կյանքի իմաստի պահպանումը որակել է մարդկանց ամենասուրբ իրավունքը եւ շարունակել. «Ոչ ոք մարդու ամենասուրբ արժեքները շահարկելու իրավունք չունի, ոչ ոք չի կարող անարգել մեկ ուրիշի սրբությունը»:

Թուրքիան համարելով տարածաշրջանում խաղաղության եւ եղբայրության երաշխիք, Էրդողանը կոչ է արել բոլորին պայքարելու մոլեռանդության դեմ, ապա եւ ավելացրել է. «Նրանք, ովքեր ուզ կդնեն երկնային երեք կրոնների աղոթարանները միավորող այս այգին, այլեւ ծուռ աչքով չեն նայի մեր երկրին: Մենք այս երկրում տարիներով ապրել ենք միասնաբար: Մեր երկիրն այն տարածքն է, որտեղ համամարդկային արժեքները պահպանվում են իբրեւ գանձ»:

Դրան են հետեւել կրոնապետների ելույթները: Ալի Բարդաքօղլուն մասնավորապես ընդգծել է կրոնների եւ քաղաքակրթությունների երկխոսության եւ հանդուրժողականության կարեւորությունը: Մեսրոպ Բ Մութաֆյանը Թուրքիան համարել է համամարդկային արժեքների պատմության բացօթյա թանգարան: Իցխակ Հալեւան, անդրադառնալով ԵՄ-ի մասին, նշել է, որ այգին լավագույն պատասխանն է նրանց, ովքեր վիճարկում են Թուրքիայում կրոնի եւ դավանանքի ազատությունը: Դասիտեոս Արագնոսողուլոսը ցանկություն է հայտնել, որ կրոնների այգին որպես հանդուրժողականության խորհրդանիշ օրինակ ծառայի, իսկ Ալֆոնսո Սամուրն, անդրադառնալով այգու բացմանը, դա անվանել է շրջադարձ Թուրքիայի պատմության մեջ՝ պատճառաբանելով, որ երկրում վերջին 80 տարիներին չի կառուցվել գեթ մեկ եկեղեցի: Նա միաժամանակ նշել է, որ Վատիկանը թեեւ չի հավակնել Թուրքիայի կաթոլիկ եկեղեցիների արտոնասիրտ իրավունքին, սակայն այդ իրավունքը նրան պետք է տրամադրել, որովհետեւ եթե շարունակվի քրիստոնյա բնակչության քանակի նվազումը Թուրքիայում, ապա թուրքերը ստիպված կլինեն հպարտանալ մահմեդականներով միայն: Այստեղից, ավելորդ կդառնա երկրում կրոնական խճանկարի մասին խոսելը:

Վատիկանի ներկայացուցչի այս խոսքերից հետո, ինչպես դեկտեմբերի 9-ի համարում նշում է «Հյուրիեթը», ներկաներից ոմանք կիտել են հոնքերը: Հակառակ դրան Սբ. Փրկիչ հիվանդանոցի «Հայկական մշակույթի թանգարանի» բացմանը վարչապետ Էրդողանի մասնակցության առնչությամբ Մութաֆյան պատրիարքի խոսքերը, թե դա ցուցանիշն է Թուրքիայում կատարվող բարեփոխումների, ինչպես նաեւ Էրդողանի կառավարության անկեղծության, հավանության են արժանացել: Այլապես «Ենի շաֆաք» թերթը «Կրոնների այգու» բացումը լուսաբանելիս վերստին չէր անդրադառնա թանգարանի բացմանը, ոչ էլ ընդարձակ մեջբերում կկատարեր Պոլսո հայոց պատրիարքի խոսքերից:

ՆԱԻՐԱ ՉԱՐՐՅԱՆ

20 ֆիլիպինցիներ ողջ են մնացել 10 օր առաջ փլուզված շենքում

Ֆիլիպինների հյուսիսում՝ Ռեալ քաղաքում, փրկարարները 10 օր առաջ փլուզված շենքի փլատակներից երեկ հանել են ողջ մնացած 20 բնակիչների: Երկրի իշխանությունները չեն բացառում, որ փլատակներում հայտնաբերվեն այլ կենդանի մարդիկ:

Փրկվածների մեջ կան երեխաներ: BBC-ն հաղորդում է, որ հյուծված վերապրողները ներկայումս հիվանդանոցում են: Նրանց երկհարկ տունը փլվել էր 10 օր առաջ տեղի ունեցած սաստիկ ալեկոծության ժամանակ, որն անցել էր գործեց Ֆիլիպինների հյուսիսում: Տարերքի զոհերի թիվն անցավ 1000-ից:

Նոյեմբերի 29-ին՝ ուժգին ալեկոծության պահին, հիշյալ տանը ապաստանել էր մոտ 100 մարդ: Փլուզվելուց հետո տունը ենթակա դարձավ սողանքի: Այդ պատճառով փրկարարական աշխատանքները շատ դժվար են առաջ գնում:

Փրկվածներից մեկը պատմել է, որ փլատակներում դեռ մնում են ուրիշ կենդանի մարդիկ: Փրկարարական աշխատանքների ղեկավար, գնդապետ Բուենաֆլորը Ֆրանս-պրեսի թղթակցի հետ զրուցելիս զարմանք է արտահայտել, ասելով. «Պարզապես չեմ կարողանում հավատալ, թե նրանք ինչպես են ողջ մնացել»:

Փրկարարներից մեկի խոսքերով, աղետյալները ողջ են մնացել լոկ այն բանի շնորհիվ, որ կարողացել են խմել առաստաղի բեկորների արանքներով հոսած ջուրը:

Պ. Ք.

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

«Կարսում ադրբեջանական ներդրումների պարագայում հայ-թուրքական սահմանի բացման անհրաժեշտություն չի լինի»

Բաքվի «525 գազեթ» պարբերականը գրում է, որ Կարսի քաղաքապետ Նաիֆ Ալիբեյօղլուն հայտարարել է, որ Հայաստանի հետ սահմանի բացման իր պատրաստակամությունը պայմանավորված է այս նահանգում առկա սոցիալ-տնտեսական խնդիրներով: Ալիբեյօղլուն նշել է, թե «սահմանի բացման անհրաժեշտություն կարող է չլինել, եթե Ադրբեջանը ներդրումներ անի այս նահանգի տնտեսությունում», հաղորդում է «Ազատություն» ռադիոկայանը:

Մոտ մեկ ամիս առաջ Կարսի քաղաքապետը 50 հազար ստորագրություն էր հավաքել հօգուտ հայ-թուրքական սահմանի վերաբացման: Այն ժամանակ Ալիբեյօղլուն կարծիք էր հայտնել, թե Թուրքիան եւ Հայաստանը մեծապես կշահեն, եթե բացվեն ավտոճանապարհներն ու Կարս-Գյումրի երկաթուղին: «Չէ՞ որ Կարսը շատ ավելի մոտ է Հայաստանին, քան Թուրքիայի խոշոր բնակավայրերին», ասել էր քաղաքապետը, համոզմունք հայտնելով, որ սահմանի բացումը կնպաստի խաղաղության հաստատմանը ողջ տարածաշրջանում:

Սոչի-Սուխում երկաթգիծը վերաբացվել է

Երեկ հետմիջօրեին վերականգնվել է երկաթուղային հաղորդակցությունը Ռուսաստանի եւ Աբխազիայի միջեւ: Սոչիում առավոտվանից սկսվել է երկաթուղային տոմսերի վաճառքը, իսկ առաջին գնացքը Սուխում է մեկնել ժամը 15-ն անց 25-ին:

Ինտերֆաքս գործակալությունը հաղորդում է, որ երեկվանից վերահաստատվել է նաեւ հեռավոր ուղեւորների գնացքների երթեւեկության երբեմնի պարբերականությունը: Ըստ այդմ, չորս օրը մեկ Ադլեր կայարանում գնացքին կմիացվեն Սուխում-Մոսկվա եւ Սուխում-Դոնի Ռոստով գծերի վագոններ:

Սոչի-Սուխում երկաթուղային հաղորդակցությունը ընդհատվել էր դեկտեմբերի 2-ին ՌԴ կառավարության որոշմամբ՝ Աբխազիայի իշխանության կտրուկ սրման եւ «երկաթուղայինների անվտանգության սպառնացող լուրջ վտանգների» կապակցությամբ: Օրերս Աբխազիայի նախագահության թեկնածուներ Սերգեյ Բաղապշը եւ Ռաուլ Խաջիմբան համաձայնության եկան միասնաբար մասնակցելու կրկնական նախագահական ընտրություններին: Այդ պահից սկսած Աբխազիայում իրադրությունը կայունանում է:

Ներկայումս ռուս-աբխազական սահմանը բաց է եւ գործում է առանց սահմանափակումների: Էլեկտրագնացքները երթեւեկում են ամեն օր, գնացքները ձմռանը՝ 4, իսկ ամռանը՝ 2 օրը մեկ:

Ստեղծվել է Ազգերի հարավամերիկյան ընկերակցություն

Պերուի Կուսկո քաղաքում Հարավային Ամերիկայի 12 երկրների բարձրաստիճան ներկայացուցիչները որոշել են հիմնել քաղաքական-տնտեսական նոր դաշինք: Ազգերի հարավամերիկյան ընկերակցություն (ԱՀԸ) կոչվող այդ դաշինքը ժամանակի ընթացքում կարող է դառնալ ԱՄՆ-ի եւ Եվրոմիության մրցակիցը:

Կուսկոյում չորեքշաբթի օրը պաշտոնական հռչակագիր է ստորագրվել ԱՀԸ-ի ստեղծման վերաբերյալ: Պերուի նախագահ Ալեխանդրո Տոլեդոն BBC-ին տված հարցազրույցում հայտնել է, որ տարածաշրջանում պետք է կազմավորվի 360 մլն մարդ ընդգրկող միասնական շուկա: Վերջինս մնացյալ աշխարհի հետ առեւտուր անելիս կղեկավարվի իր միասնական կանոններով:

Հռչակագրում նշվում է, որ ԱՀԸ-ն կզարգացնի «Մերկոսուր» առեւտրական դաշինքի եւ Անդերի ընկերակցության ավանդույթները: Սակայն քննադատները հիշեցնում են, որ Անդերի ընկերակցությունն իր գոյության 35 տարիներին այդպես էլ չկարողացավ ստեղծել սակագների միասնական համակարգ:

Բացի դրանից, առկա են մի շարք այլ տարաձայնություններ: Այսպես, Բրազիլիան եւ Արգենտինան ունեն առեւտրական վեճեր, իսկ Չիլին եւ Բոլիվիան նույնիսկ երկկողմ դիվանագիտական հարաբերություններ չունեն: Այս ամենը կարող է հարցականի տակ դնել նոր դաշինքի անդամ 12 երկրների իրական միասնացման հեռանկարը:

Բարղութին իր թեկնածությունը կհանի, եթե...

ԱՄՆ-ը պաղեստինցիներին կտա 20 մլն դոլար

Պաղեստինյան ինքնավարության նախագահության թեկնածու, Իսրայելում ցմահ բանտարկված Մարուան Բարղութին հայտարարել է, որ թեկնածությունը կհանի, եթե իր գլխավոր մրցակիցը՝ «Ֆաթահ» շարժման թեկնածու Մահմուդ Աբբասը կատարի մի շարք պահանջներ:

Ռոյթեր գործակալության տվյալներով, Բարղութին Աբբասից պահանջում է ապագա պաղեստինյան պետության մայրաքաղաք դարձնել Երուսաղեմը, գտնել գաղթականների հարցի արդարացի լուծում, հասնել պաղեստինցի բանտարկյալների ազատման եւ գրոհայիններին հասցվող հարվածների դադարեցման:

Բացի դրանից, իսրայելական զորքերը նախքան ընտրությունները պետք է վերջնականապես դուրս բերվեն պաղեստինյան տարածքներից, նաեւ պետք է դադարեցվի Իսրայելի ձեռնարկած անվտանգության պարսպի կառուցումը:

Այս բոլոր պայմանների կատարման դեպքում Բարղութին անմիջապես կհանի իր թեկնածությունը:

Միաժամանակ հաղորդվում է, որ ԱՄՆ կառավարությունը 20 մլն դոլար է խոստացել Պաղեստինյան ինքնավարության իշխանություններին: Գումարը պետք է նպաստի Պաղեստինի ֆինանսական ճգնաժամի հաղթահարմանը:

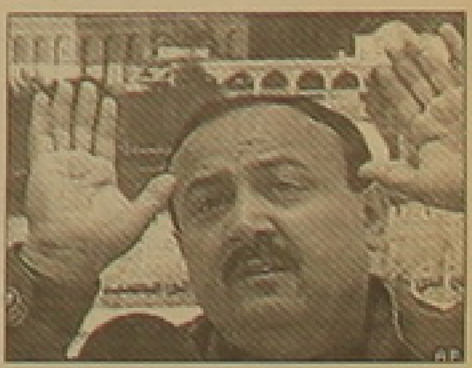

Նախագահ Ջորջ Բուշի վարչակազմի բարձրաստիճան ներկայացուցիչներից մեկը BBC-ի թղթակցին ասել է, որ հասկացվող դրամաշնորհը պաղեստինցի ղեկավարները պետք է օգտագործեն «արտակարգ ծախսերը» ծածկելու նպատակով: Ամերիկացիների օգնությունը պայմանավորված է նաեւ այն բանով, որ պաղեստինցի ղեկավարները կարողացել են «ժողովրդավարություն հաստատել» հունվարյան ընտրություններից առաջ:

Ենթադրվում է, որ պաղեստինցի ղեկավարները հասկացվող 20 մլն դոլարը կծախսեն կոմունալ ծառայություններին, այդ թվում՝ իսրայելական ընկերություններին ունեցած պարտքերը մարելու նպատակով:

Արշիլ Գորկու մասին բավականին նյութ ունեմ հավաքած: Ու ամեն անգամ մի նոր նյութի՝ հիշողության, նամակի, փաստաթղթի հանդիպելիս կանխակալ վախ ունեմ մեջս. հերթական հիասթափությունը չարժեն: Այսպես էր նաեւ Սարգիս Վահագնի հեղինակած գրքի պարագայում:

Հեղինակի անունը, համոզ ինձ, ոչինչ չէր հուշում: Սակայն գիրքը կարդացվեց մեկ շնչով ու նորից, մանրամասն կարդալու ցանկություն եկավ: Ի պատիվ հեղինակի ասեմ, որ հրաշալի գիրք է գրել, գրել է նյութի իմացությամբ ու սիրով:

Լավ գիրք գրելու համար (հատկապես՝ կենսագրական վեպ) պարտադիր է ոչ միայն հերոսի կյանքն ամբողջությամբ իմանալը, գրելու նկարում ողբերգություն ապրած կերպարներն ստեղծելու համար բնավ կարիք չի զգացվել վառ, պրկված գույներ օգտագործելու, ծիգ վրձնահարվածներ անելու: Լեղակագույնը ամեն ինչ ասում է, ամեն մի խռովք ու երազանք բացատրում:

Սարգիս Վահագնի գրքի շնորհիվ ծանոթ ենք դառնում ստեղծագործության բանաձեւի բացատրությանը՝ Արշիլ Գորկու խոսքերով. «...ստեղծագործել կը նշանակէ գոյութիւն տալ բանի մը որ չկար, կամ ատելի ծիրը, տեսողական մեր հասողութեան, ընկալումին ենթակայ չէր: Ու մենք բոլորս լաւ գիտենք, որ տեսողականը, երեւցածը իրականութեան միայն մէկ փոքր երեսն է: Եթէ կընդունինք որ ամէն իր, առարկայ, արարած եւ բնութիւն մեկա խորհում է իր ստեղծագործության իրական արժեքի մասին. «...Հրճուանքով հաստատեց, թէ իր ուսանողները պատուով կրնային դիմագրաւել առճակատում մը այս նկարներուն հետ: Անոնք ալ մարդուն եւ մեքենականութեան հակադրութիւնն ու համադրութիւնը կփորձեին ընդգրկել, միայն թէ իր մօտ գիծերու կարգապահութիւնը փոխարինուած էր ձեւի ծաւալումով, յանգելու համար նոյն վճիռ պայծառատեսութեան...»: Արշիլ Գորկին շատ լավ է գիտակցում, որ Լեժեն հուզում է, իսկ ինքը՝ ցնցում: Ինչո՞ւ, ո՞րն է Արշիլ Գորկու արվեստի այս ցնցող ազդեցության ֆենոմենը:

Սարգիս Վահագնը այս ամենի բացատրությունը գտնում է ոչ միայն մեր մեծ հայրենակցի կենսագրու-

Բացառիկ ընտիր գիրք մեր մեծ հայրենակցի մասին

Սարգիս Վահագնի «Արշիլ Գորքի» վեպը

2004 թվականը հայ մշակույթի համար տոն պիտի լիներ իր հոբելյաններով: Չեղավ: Գոնե պիտի շուքով նշեինք համաշխարհային չափանիշներով այնպիսի մեկի ծննդյան 100-ամյակը, որպիսին Ոստանիկ Ադոյան-Արշիլ Գորկին է: Շուքը չեղավ: Մեկ-երկու նախանձախնդիրներ եղան, որոնք իրենց վերջին խնայողությունների հաշվին կամ հովանավոր գտնելու անհույս որոնումներով ինչ-որ բան արեցին: Քիչ էր: Հույսեր չէինք կապում նաեւ մշակույթի մեկ տոկոսանոց նախարարության հետ: Գրքեր չտպվեցին, համեմատաբար լիարժեք ցուցադրություններ չեղան... Ու հանկարծ, բախտ ունեցա կարդալու Սարգիս Վահագնի «Արշիլ Կորքի» վեպը (Լոս Անջելես, 2004, տպագրված է Բեյրութի (Լիբանան) «Սիփան» հրատարակչատանը):

շնորհ ունենալը, այլեւ՝ սերը: Սարգիս Վահագնի մոտ այս երեք բաղադրիչներն էլ կան: Արշիլ Գորկու նման բարձրաճաշակ, բայց բարդ արվեստագետը, բարդ, խորհրդավոր կենսագրության տեր մարդը մեր աչքի առջեւ պատկերվում է հստակորեն, առանց արվեստագիտական նեղ բնորոշումների, բայց նաեւ՝ ոչ պարզունակ: Ամենախորին խորքերն է մտնում Սարգիս Վահագնը իր հերոսին «պեղելու» համար: Իսկ նրան գտնելով՝ ցուցադրում է հյութեղ, անկրկնելի լեզվով:

Ահա, թե ինչպես է նկարագրված հանրահայտ «Արվեստագետը եւ իր մայրը» նկարի Գորկու աշխատանքը. «...Ու մոռցավ ժամանակը, որ երեկոյին կը մօտենար, չլսեց երկար ու յամեցող դռան զանգը, եւ նոյնիսկ չանդրադարձաւ երկու օրուան խաղցանութեան: Անզուսպ խոյանքով, տեսակ մը նոր կատաղութեամբ փարեցաւ գործին...»: Ձուս տեխնիկական աշխատանքի նկարագրություն չի անում Սարգիս Վահագնը: Ինքը նկարում է Գորկու հետ, մեզ ականատես դարձնելով հանճարեղ գործի ծննդին: Ու մեզ էլ է թվում, թե նկարում ենք Գորկու ձեռքերով, աչքերով, հոգով. «...Սրճագոյնը առանձին բաւարար չեղաւ: Դպանք մը կարմիր խառնեց, կասկած մը սեւ ու դեղին՝ ու յօնքերը կամարուեցան իրենց անքերի կորութեամբ, իջան զուգահեռ եւ նրբօրէն առկախութեան քերանին վրայ: Ապա մօրը աչքերը, աշխարհի եւ մարդոց մռափող խղճին դիմաց բացուեցան զարմացումով, եւ նշաձեւ անմեղութեամբ, իրենց սեւ մաքրութեան մէջ ծաւալեցին սրտիսակ թախիծը սուրբ...»:

Դիտե՛լ եք Գորկու «Արվեստագետը եւ իր մայրը» գործը: Անշուշտ, դիտել եք: Հիմա պարզ է, չէ՞, թե ինչպես է ստեղծվել այս հրաշալի գործը: Այս

տիեզերքին մայրօ մասնիկն է, այսինքն ինքնին մանրիկ տիեզերք՝ մեծ տիեզերքին յար եւ նման, բարդ ու անսահման, ուր երեւելին այնքան սահմանափակ է ու խաբուսիկ, իսկ աներեւոյթը անսահման է եւ հետաքրքրական...»:

Սա մի փոքրիկ քաղված է 20-րդ դարի 30-40-ական թվականների նկարչության մանիֆեստներից մեկից, որի հեղինակն ինքը՝ Արշիլ Գորկին է: Առանձին կոնտեքստում այս միտքը խիստ մասնագիտական, գուցեեւ ծանծրալի լիներ: Սակայն Սարգիս Վահագնը առանց արվեստագետի ու գրողի խելացիության ձեւեր անելու ընթերցողին հասկանալի է դարձնում Արշիլ Գորկու մախիծը:

Սարգիս Վահագնը կարողանում է նաեւ բացատրել Գորկու ստեղծագործության բնութագրումը իր իսկ՝ Գորկու մտորումների շնորհիվ: Այցելելով Նյու Յորքի «Պիեռ Մատիս» ցուցասրահում բացված Ֆերնան Լեժեի մի քանի ստեղծագործությունների ցուցադրությանը, Վահագնի օգնությամբ Արշիլ Գորկին

թյունում, նրա հիացումներում ու հուսախաբություններում, այլեւ 20-րդ դարասկզբի հոգեբանական լիցքերում: Մարդը միայնակ է, մարդն իր ու աշխարհիկ իրականության միջեւ պաս է քաշել եւ ինքն իր հոգու խորքերն է մտել, ինքն իրեն է փորձում հայտնաբերել: Եվ քանի որ հոգեբանական այս գործընթացն անչափ նուրբ մոտեցումներ է պահում, աշխարհիկ հարաբերության ամեն մի սուր զգացողության կարող է ահավոր վքարների տանել: Հատկապես՝ ստեղծագործող մարդուն:

«...Վաղ առաւօտուն, արդէն պատրաստած օղակաւոր չուանը վերցնելով ուղղուեցաւ դէպի ջրվեժի լճուած ջրաղացը: Հոն, պարզ խաւաքարտի մը վրան, կավիճով գրեց.- «Մնա՛ք բարով, սիրելիներ»... Տարին 1948-ն էր, Յուլիսի 21-ը: Քառասուն եւ չորս տարեկան էր միայն...»:

Ողբերգական վերջաբան ունեցող այս գիրքը, սակայն, մռայլ տրամադրությամբ չես փակում: Կրկին ցանկանում ես բացել, կարդալ: Այնքա՜ն լուսավոր ու այնքա՜ն հզոր Արշիլ Գորկի է այստեղ: Նաեւ՝ շատ քնքուշ, չնայած հաճախ հուսախաբ (վկա՝ իր սերերն ու իր ամուսնությունները):

Հեղինակի՝ Սարգիս Վահագնի բնորոշմամբ այս գիրքը բնավ հավակնություն չունի «տառացիօրէն ճշգրիտ եւ մանրամասն կենսագրական ուսումնասիրութիւն մը» լինելու: Առավել եւս Արշիլ Գորկու ստեղծագործության արվեստագիտական մեկնություն չէ: Բացառիկ գիրք է բացառիկ մարդու մասին: Եվ, հուրախություն ընթերցողի, գրված է բացառիկ վարպետությամբ ու սիրով:

Փառք Աստծո, որ Սարգիս Վահագնի նման գրող ունենք:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՍՅԱՆ

Հայոց պատմության մի նոր տարբերակ

Ակադեմիկոս Պարիս Հերունին հրատարակել է «Հայերը եւ հնագույն Հայաստանը» գիրքը:

Ինչպիսի՞ն է գրքի ստեղծման պատմությունը: «Ավելի քան 15 տարի զբաղվել եմ հայոց պատմության ուսումնասիրմամբ, կարդացել եմ բոլոր սկզբնաղբյուրները եւ մտածել եմ, որ ինչ-որ բան այն չէ եւ այսօր մեզ մատուցված հայոց պատմության մեջ շատ հակասություններ կան: Սա է եղել գիրքը գրելու պատճառը», ներկայացրեց Պարիս Հերունին:

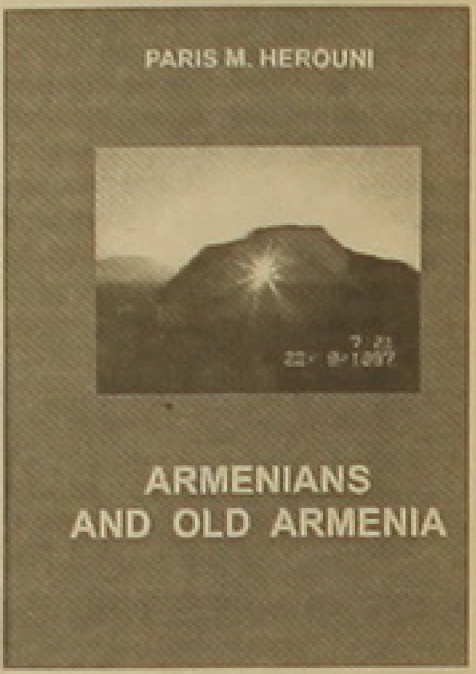

Գիրքը բաղկացած է երեք բաժիններից՝ Հայաստանի նախապատմական հուշեր (Քարահունջ), հայոց լեզվի վերլուծությունը, հին Հայաստանի պատմությունը: Գիրքը, ըստ ներկայացման, փաստորեն ընդգրկում է փաստեր, նյութեր, որոնք մեծ մասամբ հերքում են մինչ այժմ մեզ եւ աշխարհին հասած հայոց պատմությունը: Այն հրատարակվել է անգլերենով, շուտով կլինեն հայերեն եւ ռուսերեն տարբերակները: Իսկ անգլերեն է նրա համար, ընդգծում է հեղինակը, որ այս գիրքն ուղղված է ոչ միայն հայերին, այլեւ ամբողջ աշխարհին: «Իրականում համաշխարհային պատմությունը շատ է տուժել հայոց պատմության դեն գցման պատճառով, հայոց պատմությունը պետք է գտնի իր տեղը համաշխարհային պատմության մեջ», ավելացնում է Հերունին:

«Հայերը եւ հնագույն Հայաստանը» գրքում ներկայացված նյութերից է, օրինակ, այն, որ հայկական տառերը Մաշտոցը չի ստեղծել, այլ նրանից շատ առաջ՝ Արտաշեսի ժամանակ եղած արամերեն լեզուն նույն հայերենն է, պարզապես արամերենում տառերը գրված էին խառը եւ շրջուն տեսքով: Մեկ այլ օրինակ: Հեղինակն ասում է, որ արեւապաշտությունն անվանել հեթանոսություն մեծ սխալ է: Հեթանոսները երկրպագում են կենդանիներ, արձաններ, կրակ եւ այլն, իսկ արեւապաշտները երկրպագում են արեւը: «Ես չեմ քարոզում իմ գրքում, թե արեւապաշտությունը քրիստոնեություն է: Ո՛չ, քրիստոնեությունը մեծ եւ բարի կրոն է, ես միայն ասում եմ, որ այն ծագել է արեւից, եւ այսօր էլ հոգեւորականները գիտեն, որ Հայր Աստվածը արեւն է», ավելացնում է Պարիս Հերունին:

Հեղինակը հերքում է նաեւ Ուրարտու թագավորության գոյությունը, նշում է, որ, ըստ իր գտած աստղաբանական տվյալների, աշխարհի ամենահին ռասան եղել է արմենոիդը (հայերը), որ հայ քաղաքակրթությունն առաջացել է 40 հազար տարի առաջ, երբ սկսել է խոսել հոմոսապիենսը, որ հայոց պատմության աղավաղումը սկսվել է Աստվածաշնչի գրելուց սկսած, երբ մեր Արամ թագավորի անունը գրել են Ադամ եւ նմանատիպ մի շարք հերքումներ:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Սունդուկյանցիները վերադարձան հաղթանակներով

Սունդուկյանի անվան պետական թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Վահե Շահվերդյանը, ամփոփելով թատերաշրջանը, հատկապես կանգ առավ վերջին երեք միջազգային փառատոներում սունդուկյանցիների հաջողությունների վրա եւ մանրամասնեց, որ նոյեմբերի 10-19-ը Գերմանիայի Քիլ քաղաքում կայացած միջազգային մոնոներկայացումների փառատոնին ներկայացվել էր Նելլի Շահնազարյանի «Թափոր» մոնոդրաման Վահե Շահվերդյանի բեմադրությամբ, որտեղ Թերեզի դերում փայլուն խաղով հանդես է եկել վերջերս վաստակավորի կոչում ստացած Գրետա Մեջլումյանը: Փառատոնին մասնակցած 16 երկրներ ներկայացրել են 21 մոնոներկայացում եւ 1-ին տեղը բաժին է հասել Գերմանիային, 2-րդը՝ Լեհաստանին, իսկ 3-րդը՝ Հայաստանին: Ի դեպ, Հայաստանը «Թեսպիս» միջազգային մոնոներկայացումների փառատոնին, որն արդեն 13 տարի անընդմեջ անցկացվում է, հրավիրվել էր առաջին անգամ: Սունդուկյանցիների հաջորդ հաղթանակը Սառա Քեյնի մոնոդրամայի մոտիվներով «Փսիխոս 4 անց 48» ներկայացումն է եղել, որի բեմադրիչը երիտասարդ ռեժիսոր Սուրեն Շահվերդյանն է, իսկ դերասանական ողջ խումբը դերասանական ֆակուլտետի ուսանողներն են: Ներկայացումն արժանացել է հատուկ դիպլոմի՝ լավագույն ռեժիսոր անվանակարգում: Նշեմ նաեւ, որ Իրանի Սիվազ քաղաքում կայացած փառատոնում սունդուկյանցիները ստացել են նաեւ դրամական պարգեւ՝ 1000 ԱՄՆ դոլար:

Վահե Շահվերդյանը հանդիսման ավարտին նշեց, որ եկող տարին շատ կարեւոր է ու հագեցած: Տարին նվիրվում է անվանի ռեժիսոր Վարդան Աճեմյանին, ու ամբողջ տարվա ընթացքում կլինեն բազմաթիվ միջոցառումներ, գիտական կոնֆերանսներ, ցուցահանդեսներ, քննարկումներ, եւ, իհարկե, Աճեմյանի բեմադրություններից մեկը կվերականգնվի: Բոլոր մարզերում կանցկացվեն Վ. Աճեմյանին նվիրված միջոցառումներ:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Չարդարվեստի աշխատանքներն իրականացնելու է Հակոբ Անդրեասյանը

ՌԱԿ մամլո կենտրոնական դիվանից հայտնում են, որ 4 տարի առաջ Խորայնյան զբոսաշրջության նախարարության մրցույթը շահած Հակոբ Անդրեասյանը ստանձնեց Յորդանան գետի ափին կառուցված համալիրի մոտ 9 լեզուներով պատրաստել Մարկոսի Ավետարանի Քրիստոսի մկրտության հատվածը: Հախճապակագործության մեջ միջազգային ճանաչում ունեցող Հակոբ Անդրեասյանն այդ աշխատանքները կատարել է բծախնդրորեն, հայկական զարդարվեստին բնորոշ ձեւերով:

Այժմ Հակոբ Անդրեասյանին պատվիրված է 31 լեզուներով ամբողջացնել սկսված գործը: Մկրտության հատվածի հայերեն թարգմանության ծախսերը հոգալու է Երուսաղեմի Սրբոց Հակոբյանց միաբանության անդամ եւ Սբ. Հարության տաճարի տեսուչ Սամուել ծ. վրդ. Աղոյանն՝ ի հիշատակ ծնողների:

Յուրաքանչյուր լեզվի համար հատկացված է 165x120 սմ հասակագիծ եւ նախատեսված է ավարտել 2005-ին:

Մարկոսի Ավետարանի Քրիստոսի մկրտության հատվածի այս շարունակությունը եւս նախորդի պես կատարվելու է հայկական զարդարվեստով եւ, բնականաբար, աշխարհի արվեստասեր հանրության ուշադրությանն է արժանանալու:

Մ. Բ.

Հովսեփ Նալբանդյանի «Լույսը»

Մանկավարժ Հովսեփ Նալբանդյանի հեղինակությամբ հրատարակված «Լույս» քառահատորյակն ուղղված է հայ դպրոցականներին իբրեւ ընդհանուր գիտելիքներ հաղորդող լրացուցիչ ձեռնարկ՝ ազգային, միջազգային պատմական եւ այլ ոլորտներին առնչվող թեմաներով: Առանձին բաժիններով ներկայացված են քաղաքական, մշակութային, գիտական աշխարհի նշանավոր դեմքեր, դեպքեր, երեւույթներ: Հետաքրքրական է տարբեր ժամանակներում հիմնած մեր կրթական շուրջ 445 հաստատությունների մասին բաժինը: Քառահատորյակի Դ հատորը՝ հրատարակված 2003 թ., աշխարհի ժողովուրդների պատմության, քաղաքական վայրիվերումների, արժեքների, մշակութային, գիտական եւ այլ մարզերում արձանագրված նվաճումների ու իրագործումների հարուստ հանրագիտարան է:

Հեղինակի տարիների աշխատասեր այս գործը հայոց լեզվի, գրականության եւ հայոց պատմության դասագրքերին զուգահեռ որպես օժանդակ ձեռնարկ հանձնարարելի է ինչպես սփյուռքահայ, այնպես էլ հայաստանյան դպրոցներին: Այս մասին տեղեկանում ենք «Նոր օր» շաբաթաթերթում Երվանդ Ազիզյանի հրապարակումից, որում հոդվածագիրն առաջարկում է նաեւ սփյուռքահայ վարժարանների ուսծրագրերում ավելացնել հայրենագիտություն, Հայաստանի դպրոցներում՝ սփյուռքագիտություն առարկաները:

Հոդվածագիրը տեղեկացնում է նաեւ, որ 1999-2004 թթ. աշխարհի 8 երկրների 61 դպրոցներում հեղինակի անձնական միջոցներով եւ հովանավորողների նյութական աջակցությամբ անվճար բաժանվել է 4738 գիրք:

Մ. Բ.

Ուժեղագույնները կշարունակեն պայքարը

Վերջնագիծը հատեց ֆուտբոլի չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարը, որի արդյունքներով հայտնի դարձան այն 16 ուժեղագույնները, որոնք կշարունակեն պայքարը պատվավոր մրցանակի համար: 1/8 եզրափակիչի ուղեգրեր նվաճեցին «Մոնակոն», «Բայերը», «Յուվենտուսը», «Լիոնը», «Արսենալը», «Միլանը», «Ինտերը», «Չելսին», «Լիվերպուլը», «Ռեալը», «Բավարիան», «Մանչեսթր Յունայթեդը», «Էյնդհովենը», «Բարսելոնը», «Վերդերն» ու «Պորտոն»: Ութ թիմեր՝ «Օլիմպիակոսը», Կիեւի «Դինամոն», «Այաքսը», «Ֆեներբահչեն», «Պանաթինաիկոսը», «Շախտյորը», «Վալենսիան» ու ԲԿՄԱ-ն հանդես կգան ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի 1/16 եզրափակիչում:

Խմբային մրցաշարի մրցումների ավարտական օրն ամենախճճված իրավիճակը ստեղծվել էր «A» խմբում, որտեղ 10 միավորով աղյուսակը գլխավորում էր «Օլիմպիակոսը», իսկ «Մոնակոն» եւ «Լիվերպուլը» հետամնում էին հույներին: «Օլիմպիակոսի» հետ խաղում «Լիվերպուլին» հաղթանակ էր անհրաժեշտ: Հանդիպման անհաջող սկսվեց անգլիացիների համար: 27-րդ րոպեին բրազիլացի Ռիվալդոն տուգանային հարվածով առաջ մղեց հույներին: Սակայն 2-րդ խաղակեսում «Լիվերպուլին» հաջողվեց 3 անպատասխան գնդակ խփել եւ հաղթել մրցակցին: «Մոնակոն» էլ իր հերթին հյուրընկալվելիս ջախջախեց «Դեպորտիվոյին» (5-0), որի արդյունքում «Օլիմպիակոսը» դուրս մնաց չեմպիոնների լիգայից:

Անհաջողության մասնվեց նաեւ Կիեւի «Դինամոն», որը լավ հնարավորություն էր պահպանում շարունակելու պայքարը: «Բայերի» հետ խաղում դինամոյականներին բավարարում էր նույնիսկ ոչ-ոքի արդյունքը: Բայց Լեւերկուզենում ուկրաինացիներն իրենց հնարավորություններից ցածր հանդես եկան ու 0-3 հաշվով պարտվեցին: Հիմնական իրադարձությունները ծավալվեցին ընդմիջումից հետո, երբ Ժուանը, Վորոնինն ու Բաբիչը 3 անգամ գրավեցին «Դինամոյի» դարպասը: Բնականաբար, դինամոյականների գլխավոր մարզիչ Իոսիֆ Սաբոն հիասթափված էր իր սաների ելույթից «Այսօր մենք խաղադաշտում լավ չպայքարեցինք: Ֆուտբոլիստները կարծում էին, թե խաղն իրենց համար հեշտ կստացվի, սակայն չարաչար սխալվեցին: Հարկավոր էր պատասխանատվությամբ մոտենալ վճռորոշ հանդիպմանը»:

«C» եւ «D» խմբերում հաջորդ փուլի մասնակիցներն արդեն հայտնի էին: Ընդ որում «C» խմբում «Յուվենտուսը» ժամկետից շուտ ապահովել էր առաջին տեղը: Ավարտական տուրում իտալացիներն առաջին միավորները կորցրին՝ ոչ-ոքի (1-1) ավարտելով հանդիպումը Թել-Ավիվի «Մաքաբիի» հետ: «Յուվենտուսին» պարտությունից փրկեց Դել Պիերոն: «Այաքսի» ֆուտբոլիստները ոչ-ոքի՝ (2-2) ավարտելով հանդիպումը «Բավարիայի» հետ, խմբում գրավեցին 3-րդ տեղը եւ ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկության ուղեգիր նվաճեցին: «D» խմբում ավարտական սուլի հանդիպումները դեռ է անվանեին հաղթողին: «Մանչեսթր յունայթեդը» «Ֆեներբահչեի» հետ խաղում ինչպես երեւում է խնդիր չէր դրել խմբում գրավել առաջին տեղը: Ալեքս Ֆերգյուսոնը հիմնական կազմից խաղադաշտ էր դուրս բերել միայն Քրիստիան Ռոնալդուին: Բնականաբար, հյուրերը չկարողացան լրջորեն դիմադրել մրցակցին եւ 0-3 հաշվով պարտվեցին: Թուրքերից աչքի ընկավ Թունջայ Սանլին՝ դառնալով «հեթ-տրիկի» հեղինակ:

Իսկ ահա Ֆրանսիայի չեմպիոն «Լիոնը» «Սպարտայի» հետ խաղում շատ ակտիվ, հարձակողական ֆուտբոլ ցուցադրեց եւ պարզապես ջախջախեց չեխերին՝ 5 անպատասխան գնդակ ուղարկելով նրանց դարպասը:

Եվ այսպես, ավարտվեցին չեմպիոնների լիգայի այս տարվա խաղացանկով նախատեսված հանդիպումները: Դեկտեմբերի 17-ին շվեյցարական Նիոն քաղաքում տեղի կունենա չեմպիոնների լիգայի 1/8 եզրափակիչի եւ ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի 1/16 եզրափակիչի մասնակիցների վիճակահանությունը: Չեմպիոնների լիգայի 1/8 եզրափակիչի խաղերը կկայանան փետրվարի 22-23-ին եւ մարտի 8-9-ին, իսկ ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի մրցաշարի հանդիպումները տեղի կունենան փետրվարի 16-ին եւ 24-ին

Մրցաշարային աղյուսակներ

«A» խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Մոնակո	6	4	0	2	10-4	12
2. Լիվերպուլ	6	3	1	2	6-3	10
3. Օլիմպիակոս	6	3	1	2	5-5	10
4. Դեպորտիվո	6	0	2	4	0-9	2

«B» խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Բայեր	6	3	2	1	13-7	11
2. Ռեալ	6	3	2	1	11-8	11
3. Դինամո	6	3	1	2	11-8	10
4. Ռոմա	6	0	1	5	4-16	10

«C» խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Յուվենտուս	6	5	1	0	6-1	16
2. Բավարիա	6	3	1	2	12-5	10
3. Այաքս	6	1	1	4	6-10	4
4. Մաքաբի	6	1	1	4	4-12	4

«D» խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Լիոն	6	4	1	1	17-8	13
2. Մանչեսթր յուն.	6	3	2	1	14-9	11
3. Ֆեներբահչե	6	3	0	3	10-13	9
4. Սպարտա	6	0	1	5	2-13	1

Ուիլյամսի մորուքը՝ «կռվախնձոր»

Դեկտեմբերի 11-ին Լաս Վեգասում բռնցքամարտի համաշխարհային խորհրդի վարկածով աշխարհի ներկայիս չեմպիոն Վիտալի Կլիչկոն կփորձի պաշտպանել իր տիտղոսը՝ մենամարտելով Դենի Ուիլյամսի հետ: Ճիշտ է, հնարավոր է, որ այդ օրը Ուիլյամսը ռինգ դուրս չգա: Բանն այն է, որ Նեւադա նահանգի աթլետիկական հանձնախումբն անվտանգության նկատառումներից ելնելով հնարավոր է պահանջի Ուիլյամսից կարճ կտրել կամ ընդհանրապես սափրել մորուքը: Բրիտանացի բռնցքամարտիկը հայտարարել է, որ մորուքն իսլամական հավատքի խորհրդանիշերից է եւ երբեք չի սափրի: Ի պատասխան այս հայտարարության, հանձնախմբի ղեկավար Մարկ Ռատները նշել է, որ մենամարտից առաջ Ուիլյամսի մորուքը մանրակրկիտ կուսումնասիրվի եւ եթե պարզվի, որ այն կարող է վնասել մրցակցին, ապա այդ դեպքում Ուիլյամսից կպահանջվի այն կարճ կտրել կամ սափրել:

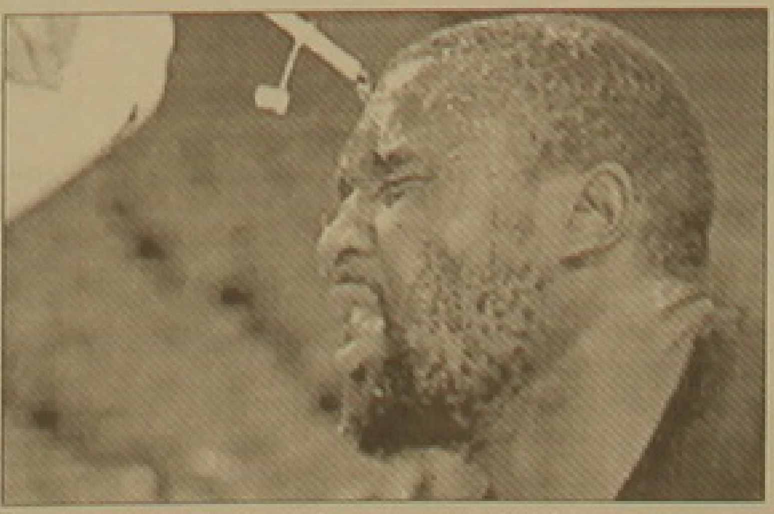

Հետաքրքրական է, որ Կլիչկոյին բնավ էլ չի անհանգստացնում մրցակցի մորուքի առկայությունը: Ընդհանրապես պրոֆեսիոնալ բռնցքամարտում մորուքի երկարության սահմանափակումներ չեն գործում, ինչպես սիրողական բռնցքամարտում է: Մինչ Ուիլյամսի մորուքը «կռվախնձոր» է դարձել, փորձագետները գնահատում են մրցակիցների հաղթելու հնարավորությունները: Բրիտանացի Ֆրենկ Ուորենը գտնում է, որ Դենի Ուիլյամսը բոլոր հնարավորություններն ունի հաղթելու Կլիչկոյին. «Ճիշտ է, Կլիչկոն հաղթողի հիմնական հավակնորդն է եւ չնայած Լյուիսին հաղթել է, սակայն նրան հաղթելու հնարավորություններ Ուիլյամսն ունի: Կլիչկոն մտահոգված է հայրենիքում տիրող քաղաքական իրավիճակով, սակայն կարծում եմ, որ ռինգ դուրս գալով, նա կմոռանա ամեն ինչ եւ իր ողջ ուշադրությունը կբեւեռի մենամարտին»: Վիտալիի հաղթանակին կասկածում է նաեւ հանրահայտ Ֆրեդի Ռոուչը. «Դենի Ուիլյամսը պետք է պարզապես ռինգ դուրս գա եւ մենամարտի այնպես, ինչպես պայքարում էր Մայք Թայսոնի դեմ: Այդ դեպքում նա չեմպիոն կդառնա: Թայսոնի նկատմամբ հաղթանակը Ուիլյամսին հավատ է ներշնչել սեփական ուժերի հանդեպ: Եթե մենամարտում նրա մոտ ամեն ինչ ստացվի, ապա Ուիլյամսը կհաղթի»:

ՎԱՐԿԱՆԻՇ

Հայ շախմատիստներից լավագույնն Արոնյանի արդյունքն է

Պրոֆեսիոնալ շախմատիստների ընկերակցությունը հրապարակել է վարկանիշային հերթական ցուցակը այն շախմատիստների համար, որոնց անհատական գործակիցը 2500-ից բարձր է: Ինչպես եւ ՖԻԴԵ-ի վարկանիշային ցուցակում, այստեղ էլ ցուցակը գլխավորում է աշխարհի 13-րդ չեմպիոն Գարի Կասպարովը (2745): Ճիշտ է, հուլիսի համեմատ նրա գործակիցը նվազել է 19 միավորով: Դա թույլ է տվել հնդիկ գրոսմայստեր Վիշվանաթան Անանդին ընդհուպ մոտենալ առաջատարին՝ նրան զիջելով ընդամենը 5 միավորով: Լավագույն տասնյակում տեղ են զբաղեցրել նաեւ Ալեքսանդր Մորոզեւիչը (2715), Վեսելին Թոփալովը (2714), Մայքլ Ադամսը (2695), Յուդիթ Պոլգարը (2690), Վլադիմիր Կրամնիկը (2685), Պետեր Լեկոն (2680), Պյոտր Սվիդլերը (2680) եւ Բորիս Գելֆանդը (2665):

Հայ շախմատիստներից ցուցակում ամենաբարձր տեղը զբաղեցնում է Լեւոն Արոնյանը (2636): 22-ամյա գրոսմայստերը հուլիսի համեմատ իր գործակիցն ավելացրել է 19-ով: Նրան ընդամենը մեկ միավորով է զիջում Վլադիմիր Հակոբյանը, որը 21-րդ տեղում է: Հաջորդը Սլովակիան ներկայացնող Սերգեյ Մովսիսյանն է: Նա 2603 գործակցով 40-րդ տեղում է: Մեր ամենափորձառու ու տարիքով գրոսմայստեր Ռաֆայել Վահանյանը (2587) 51-րդ հորիզոնականն է զբաղեցնում: 53-ամյա շախմատիստն իր գործակիցը բարձրացրել է 20-ով: 100 լավագույն շախմատիստների թվում են նաեւ Սմբատ Լպուտյանը (2569, 74-րդ տեղ), Գաբրիել Սարգսյանն (2559, 87-րդ տեղ) ու Կարեն Ասրյանը (2558, 89-րդ տեղ): 2-րդ հարյուրյակում է Արտաշես Մինասյանը (2524, 161-րդ տեղ):

Լավագույն ռմբարկուն ավարտեց ելույթները

Ֆուտբոլի ազգային հավաքականների (թե՛ տղամարդկանց, թե՛ կանանց) պատմության մեջ ամենաարդյունավետ ֆուտբոլիստը՝ Միա Համը հրաժեշտ տվեց մեծ ֆուտբոլին: Ամերիկացի ֆուտբոլիստուհին ԱՄՆ-Մեքսիկա ընկերական խաղում, որում ամերիկացիները հաղթեցին 5–0 հաշվով, վերջին անգամ խաղադաշտ դուրս եկավ: Համը ԱՄՆ-ի կանանց հավաքականում անցկացրել է 276 խաղ եւ խփել 158 գնդակ: Նա ազգային հավաքականում հանդես է գալիս 15 տարեկանից եւ ելույթներն ավարտեց 32 տարեկանում: Հավաքականի կազմում նա դարձել է 1991 եւ 1999 թթ. աշխարհի չեմպիոն, իսկ 1996 եւ 2000 թթ.՝ օլիմպիական խաղերի հաղթող:

Հաղթողը կորոշվի պատասխան խաղում

Լիբերտադորեսի գավաթի եզրափակիչ առաջին խաղում ուժերը չափեցին բոլիվիական «Բոլիվարն» ու արգենտինական «Բոկա Խունիորսը»: Հանդիպումն ավարտվեց «Բոլիվարի» նվազագույն հաղթանակով (1–0): Միակ գնդակը բոլիվիացիները խփեցին 75-րդ րոպեին: Աչքի ընկավ Չիրագոն: Պատասխան հանդիպումը կկայանա դեկտեմբերի 17-ին Բուենոս Այրեսում:

Վիճակահանությունը որոշեց մասնակիցներին

Կայացավ ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության ասիական գոտու ընտրական մրցաշարի 2-րդ փուլի մասնակիցների վիճակահանությունը: «Ա» խմբում եզրափակիչի ուղեգրերի համար կպայքարեն Հարավային Կորեայի, Սաուդյան Արաբիայի, Ուզբեկստանի եւ Քուվեյթի հավաքականները, իսկ «Բ» խմբում ընդգրկվել են Ճապոնիայի, Իրանի, Բահրեյնի եւ ԿԺԴՀ-ի ֆուտբոլիստները:

Պրոմիսին համեմատում են Ռունիի հետ

Լիսաբոնի «Սպորտինգը» մոտ ժամանակներս պայմանագիր կկնքի նիգերիացի 16-ամյա հարձակվող Այզեկ Պրոմիսի հետ: Վերջինիս մասնագետները մեծ ապագա են գուշակում եւ համարում են Աֆրիկայի ամենատաղանդավոր պատանի ֆուտբոլիստը: Նիգերիայում Պրոմիսին համեմատում են անգլիացի Ուեյն Ռունիի հետ: 16 տարեկանում նա մինչեւ 20 տարեկանների պատանեկան հավաքականի ավագն է, հանդես է գալիս նաեւ երիտասարդական հավաքականում եւ ազգային հավաքականի թեկնածու է: Մեկ տարի առաջ Պրոմիսը «Մանչեսթր յունայթեդի» երիտասարդական կազմում փորձաշրջան էր անցել:

Սակայն Պորտուգալիա տեղափոխվելու հարցում մեկ խոչընդոտ կա: ՖԻՖԱ-ի գործող կարգի համաձայն, 18 տարին չլրացրած ֆուտբոլիստներին չի թույլատրվում տրանսֆերի հանել, բացառությամբ Եվրամիության անդամ երկրների քաղաքացիների: Այժմ ֆուտբոլիստի գործակալները ձգտում են, որպեսզի Պրոմիսը Եվրամիության որեւէ երկրի քաղաքացիություն ստանա:

Մեղավորները պատժվեցին

Բրազիլիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի կարգապահական կոմիտեն «Սաո Կաետանո» թիմին զրկել է վաստակած 24 միավորից: Ինչպես տեղեկացրել ենք, մեկ ամիս առաջ այդ ակումբի պաշտպան Սերժինյոն մահացել էր խաղի ժամանակ: Ակումբի նախագահ Նաիրո Ֆերեյրայի ու թիմի բժիշկ Պաուլո Ֆորտեի նկատմամբ քրեական գործ էր հարուցվել, նրանք մեղադրվում էին այն բանում, որ գիտենալով ֆուտբոլիստի վատ ինքնազգացողության մասին, ստիպել էին նրան խաղադաշտ դուրս գալ: Վերջիններս դատարանի որոշմամբ դատապարտվել են համապատասխանաբար 1440 եւ 720 օրվա բանտարկության:

էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Մենք ուժեղ ենք միասին

ASHB ARDSHININVESTBANK

MoneyGram®
Միջազգային դրամական փոխանցումներ
Международные денежные переводы

Միակ եւ բացառիկ ներկայացուցիչը Հայաստանում՝ **Արդշինինվեստբանկը** տրամադրում է դրամական միջոցների փոխանցման ամենաարագ եւ հուսալի ծառայությունը՝ համրահայտ MoneyGram (ՄանիԳրամի)-ի միջոցով:
MoneyGram՝ աշխարհի 165 երկիր, 70 000 սպասարկման կետ, միլիոնավոր հաճախորդների վստահություն, անթերի վարկանիշ, հաճախորդների շահերի պաշտպանություն:
MoneyGram-ն առաջարկում է ավելի մրցունակ պայմաններ եւ մատչելի գներ: Ուշադրություն՝ Հայաստանի բնակիչների համար **MoneyGram-ը** սահմանել է հատուկ իջեցված սակագներ՝ Ռուսաստանից եւ ԱՄՆ-ից Հայաստան գումարներ ուղարկելու համար:
MoneyGram-ի միջոցով փոխանցված գումարը ձեզ կվճարվի ուղարկելուց 10 րոպե անց՝ **Արդշինինվեստբանկի** ցանկացած մասնաճյուղում:
Մանրամասն տեղեկություններ կարող եք ստանալ ***www.moneygram.am*** ինտերնետային էջից կամ այցելելով **Արդշինինվեստբանկի** մոտակա մասնաճյուղ:

MoneyGram՝ երբ դրսից ուղարկվող փողը շատ շտապ է հարկավոր

«Արդշինինվեստբանկի փոխանցումների ճանապարհը»

Ինչո՞ւ պետք է ընտրել հենց այս ճանապարհը: Որովհետեւ մեր առավելություններն են՝ բարձր հուսալիությունը, արագությունը, մասնագիտացումը, մրցունակ սակագները, լայն աշխարհագրությունը, որակյալ սպասարկումն ու անհատական մոտեցումը յուրաքանչյուր հաճախորդի նկատմամբ.
- մենք առաջարկում ենք ձեզ ամենացածր 1%-անոց սակագինը, ինչպես նաեւ առանձին սակագներ՝ ըստ ձեր ընտրած փոխանցման տեսակի կամ աշխարհագրության,
- աշխարհում չկա բնակավայր, որտեղից հնարավոր չլինի մեր միջոցով ձեր օգտին փող փոխանցել,
- մենք ունենք 50 մասնաճյուղ Հայաստանի բոլոր մարզերում եւ Արցախում,
- մեր գործընկերներն են աշխարհի խոշորագույն բանկերը եւ համակարգերը,
- մենք առաջարկում ենք ձեզ փոխանցումների փաթեթ, ինչն առանձին համակարգը չի կարող ապահովել,
- մենք փոխանցման վճարումը կատարում ենք անմիջապես եւ այն արտարժույթով, որով փոխանցվել է,
- մենք բանկային հաշվի բացում չենք պահանջում:

Ընտրեք Արդշինինվեստբանկի ճանապարհը՝
ստացեք ձեր փոխանցումն արագ եւ ապահով:

ԱՐԴՇԻՆԻՆՎԵՍՏԲԱՆԿ՝ ՄԵՆՔ ՈՒԺԵՂ ԵՆՔ ՄԻԱՍԻՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Նոր Հաճընի քաղաքապետարանը հայտարարում է
հողատարածքների վարձակալության մրցույթ՝
բացօթյա սրճարան ու մանկական խաղահրապարակ
եւ հասարակական նշանակության օբյեկտներ կառուցելու համար:

Հողատարածքի գտնվելու վայրը	Հողատարածքի ընդհանուր մակերեսը	Վարձակալության ժամկետը	Վարձավճարի տարեկան մեկնարկային գինը
Ք. Նոր Հաճըն Աշոտ Հարությունյան փողոցի վրա՝ լողավազան տանող ճանապարհին	1664 քմ	20 տարի	49.000 դր.
Ք. Նոր Հաճըն Շահումյան-փողոցի վրա	1374 քմ	99 տարի	40.400 դր.
Ք. Նոր Հաճըն Սպանդարյան փողոցի վրա	834 քմ	99 տարի	24.520 դր.

Մրցույթը կանցկացվի 2005 թ. հունվարի 10-ին, ժամը 11:00-ին, Նոր Հաճընի քաղաքապետարանի շենքում (հասցեն՝ Տոռոզյան փ. 7):

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողները մինչեւ 2005 թ. հունվարի 7-ը, ժամը 18:00-ը մրցութային հանձնաժողովին պետք է ներկայացնեն.
ա) մրցույթին մասնակցության հայտը,
բ) տարածքի նպատակային օգտագործման բիզնես-ծրագիրը,
գ) մրցույթին մասնակցության վճարի անդորրագիրը:
Մանրամասն տեղեկությունների համար դիմել մրցութային հանձնաժողովին:

Հեռախոսներ՝ (024) 4-27-70, 4-27-85

ՄՐՑՈՒԹԱՅԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Երեւանում՝ կենտրոնից ոչ հեռու, Հրազդանի կիրճի մի գեղատեսիլ վայրում վարձով են տրվում երեք հարկանի երկու էլիտար առանձնատներ՝ 650 եւ 850 քմ մակերեսով, ունի 400 քմ խնամված այգի իր ջրավազաններով:

Հեռախոսներ
(3741) 54-60-60, 56-44-69,
Fax
54-60-50

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ բնապահպանության նախարարությունը, Առինջ համայնքի քաղաքապետարանը կազմակերպում են հասարակական լսումներ **դեկտեմբերի 15-ին, ժամը 12:00-ին,** Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի «Փարամազ Ավեդիսյան» մասնաշենքի աշխատանքային նախագծի վերաբերյալ: Հասարակական լսումները տեղի են ունենալու Հայաստանի ամերիկյան համալսարանին հարակից տարածքում: Ցանկացողները նախագծային փաստաթղթերի հետ կարող են ծանոթանալ Կոմիտասի 29 հասցեում, «Բնապահպանական փորձաքննություն» ՊՈԱԿ-ում, Առինջի քաղաքապետարանում, Երեւանի քաղաքապետարանում:

Հասարակայնության ծանուցում

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն մշակվում է **ՀՀ Արմավիրի մարզի Ակնալիճ գյուղի տարածքում գործող «Ակնալճի [illegible]» ԲԲԸ-ի** առաջարկած նպատակով ստորերկրյա ջրային ռեսուրսներից 50,0 լ/վրկ ջրառի ջրօգտագործման թույլտվությունների նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ փաստաթղթի նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին, ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի լսումը տեղի կունենա 2004 թ. դեկտեմբերի 20-ին, ժամը 16:00-ին, Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ՋՐԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

Հասարակայնության ծանուցում

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն մշակվում է **ՀՀ Լոռու մարզի Լեռնահովիտ համայնքի** խմելու-տնտեսական նպատակով ստորերկրյա ջրային ռեսուրսներից 5,6 լ/վրկ ջրառի ջրօգտագործման թույլտվությունների նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ փաստաթղթի նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին, ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի լսումը տեղի կունենա 2004 թ. դեկտեմբերի 20-ին, ժամը 16:00-ին, Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ՋՐԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ Կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությունը ներկայացնում է տեղեկատվություն մասնավորեցման մասին

Մրցույթ

N	Անվանում	Հասցե	Գործունեության տեսակը	Գնահատված արժեքը (հազ. դրամ)	Նվազագույն գինը (հազ. դրամ)	Մրցույթի անցկացման օրը
1	«Մասիսի ստոմատոլոգիական պոլիկլինիկա» ՓԲԸ	Արարատի մարզ, ք.Մասիս, Ղուկասյանների 5	Ստոմատոլոգիական ծառայություններ	10 389	2598	10.12.2004թ.
2	«Ալավերդու նավթամթերք» ՓԲԸ	Լոռու մարզ, ք.Ալավերդի, Սանահին կայարան	Նավթամթերքի առևտուր	2741	685	10.12.2004թ.
3	«Գինեգործական կոմունալ» ՊՓԲԸ գույքի կազմից առանձնացված «Վաղարշապատ» հյուրանոց	Արմավիրի մարզ, ք.Էջմիածին, Կիրովի փող.	Հյուրանոցային ծառայություններ	56 852	10 000	05.01.2005թ.
4	Հրազդանի կինոցանցի «Հրազդան» կինոթատրոնի գույք	Կոտայքի մարզ, ք.Հրազդան, Սպանդարյան փող.	Ժամանցի կազմակերպում	3941	985	11.01.2005թ.
5	Հրազդանի կինոցանցի «Բարեկամություն» կինոթատրոնի գույք	Կոտայքի մարզ, ք.Հրազդան, Միկրոշրջան	Ժամանցի կազմակերպում	8484	2121	11.01.2005թ.
6	«Արմավիրի նավթամթերք» ՓԲԸ	Արմավիրի մարզ, ք.Արմավիր, Սայաթ-Նովա 1	Նավթամթերքի առևտուր	143 625	35 906	14.01.2005թ.
7	«Ամասիայի գյուղատնտեսական ուսումնական բազա» ՊՓԲԸ	Շիրակի մարզ, գ.Ամասիա	Գյուղատնտ. ուսումնափորձնական աշխատանքների իրականացում	1088	272	14.01.2005թ.
8	«Դիլիջանի բեռնաուղևորատար ավտոտրանսպորտային» ՓԲԸ	Տավուշի մարզ, ք.Դիլիջան, Գետափնյա 3	Բեռների և ուղևորների փոխադրում	86 796	43 398	25.01.2005թ.

Աճուրդ

N	Անվանում	Հասցե	Գործունեության տեսակը	Գնահատված արժեքը (հազ. դրամ)	Մեկնարկային գինը (հազ. դրամ)	Աճուրդի անցկացման օրը
1	Ավտոմեքենա «Գազ-31029» պ/հ 011ՕՏ01	-	-	1316,1	1052,88	17.12.2004թ.
2	Ավտոմեքենա «Գազ-3110» պ/հ 100ՕՏ01	-	-	1364,7	1091,76	17.12.2004թ.

Առավել մանրամասն տեղեկությունների համար. տես՝ «Ազգ» օրաթերթի 23.10.04թ. N 187, 02.11.04թ. N 194, 06.11.04թ. N 198, 13.11.04թ. N 203, 16.11.04թ. N 204, 20.11.04թ. N 208, 23.11.04թ. N 209 և 03.12.04թ. N 216 համարները, կամ դիմել՝ «Աճուրդի կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն՝ ք. Երևան, Հր. Քոչարի 27, հեռ. (+3741) 276594, ֆաքս՝ (+3741) 276594: էլ. փոստ: ***tender@privatization.am, URL: www.privatization.am:***

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Այն մարդիկ, ովքեր մտածում են օտար երկիր գնալու մասին եւ կարիք ունեն իմանալու, թե ի՞նչ է սպասվում իրենց օտար պետություններին «հանձնվելու», փախստականի կարգավիճակ հայցելու դեպքում կամ աշխատանք կատարելու ինչպիսի ռեալ պայմաններ եւ հեռանկարներ կան, ի վերջո ո՞րն է իրականությունը եւ որը միֆը, ապա կարող են այցելել ՀՀ կառավարությանն առընթեր **միգրացիայի եւ փախստականների** վարչություն, որի հասցեն է՝ Հր. Քոչարի 4, ինչպես նաեւ զանգահարել **224727 «թեժ գիծ»** հեռախոսահամարով եւ հիշատակված հարցերի վերաբերյալ ստանալ բարձրորակ, սպառիչ եւ անվճար խորհրդատվություն:

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83